

Výroční zpráva

o činnosti školského zařízení

za školní rok 2019/2020

Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče,

Praha 4, Na Dlouhé mezi 19

Praha 31. října 2020

Obsah:

1)	Základní údaje	str.	3
2)	Personální zabezpečení činnosti		7
3)	Organizační struktura		8
4)	Zpráva o činnosti úseku pro diagnostiku, terapii a koordinaci sítě		10
5)	Zpráva o činnosti úseku sociálně právního a správního řízení		13
6)	Hodnocení výchovně vzdělávací činnosti		
	Základní diagnosticko terapeutický program – odd. A		16
	Základní diagnosticko terapeutický program – odd. B + C		17
	Úsek vzdělávání a profesní přípravy		19
	Oddělení (M) -specializovaný program – matky s dětmi		22
	Oddělení (S) – specializovaný adiktologický program		23
	Oddělení CESTA Řevnice –specializovaný adiktologický program		25
7)	Středisko výchovné péče - zpráva o činnosti		
	Internátní oddělení SVP v Praze 12, Rakovského 3138		31
	Ambulantní oddělení v Příbrami, Školní 129		38
	Ambulantní oddělení v Praze 12, Rakovského 3138		45
8)	Zpráva o činnosti součásti Školní jídelna		54
9)	Další vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2019-20		56
10)	Základní údaje o hospodaření za kalendářní rok 2019		58

<i>název školského zařízení:</i>	Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče, Praha 4, Na Dlouhé mezi 19
<i>sídlo školského zařízení: (korespondenční adresa)</i>	Na Dlouhé mezi 69/19 147 00 Praha 4 – Hodkovičky
<i>IČ</i>	61 38 63 08
<i>bankovní spojení:</i>	Česká národní banka, Praha 1, č. účtu: 12031031/0710
<i>telefon:</i>	241 723 646
<i>e-mail:</i>	info@dum-praha.cz
<i>internetové stránky:</i>	www.duasvp.cz
<i>datová schránka:</i>	jpy8pgt
<i>úřední hodiny pro veřejnost:</i>	pondělí – čtvrtek 9⁰⁰ - 15⁰⁰ hod. neděle 13⁰⁰ - 17⁰⁰ hod.
<i>způsob zřízení:</i>	příspěvková organizace
<i>název zřizovatele:</i>	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
<i>vedení školského zařízení:</i>	ředitel: PaedDr. Jan Toman
<i>hlavní činnosti zařízení:</i>	diagnostika, výchova, vzdělávání, terapie, ubytování, stravování, prevence rizikového chování

Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče je zařízení zaměřené na psychosociální problémy a poruchy v chování zejména u dívek ve věku 15 – 18 let. Základní diagnosticko-terapeutický program v rezidenční (pobytové) formě a navazujících ambulantních formách je realizován v sídle organizace, jednotlivé specializované programy pak na odloučených pracovištích. Ty se věnují problematice nezletilých matek s dětmi, další odloučené pracoviště jsou zaměřena na program pro problematické uživatelky drog. Odloučenými pracovišti jsou také samostatné byty v aglomeraci Prahy. Etiologicky spadají řešené potíže do oblasti zdravotní, sociální, ale zejména psychosociální ve smyslu poruch ve vztazích a vývoji osobnosti. Další součástí organizace je Středisko výchovné péče s pracovišti v Praze 12 – Modřanech a Příbrami. Součástí organizace je školní jídelna, která zajišťuje nutričně a dieteticky řízené stravování v celodenních režimech jednotlivých programů, včetně odloučených pracovišť.

Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče vykonává činnost těchto škol a školských zařízení:

- Diagnostický ústav kapacita 64 lůžek
místa poskytovaných služeb:
  - Na Dlouhé mezi 69/19, 147 00 Praha 4
  - Na Dlouhé mezi 491/13, 147 00 Praha 4
  - Sulická 103/6, 140 00 Praha 4
  - Pod Lipami 2514/70, 130 00 Praha 3
  - Jablonecká 413/52, 190 00 Praha 9
  - Skryje nad Berounkou 119, 270 42
  - Sádecká 169, 252 30 Řevnice
- Středisko výchovné péče
místa poskytovaných školských služeb:
  - Rakovského 3138/2, 143 00 Praha 4 kapacita 8 lůžek pobytu
  - Rakovského 3138/2, 143 00 Praha 4 ambulance
  - Školní 129, 261 01 Příbram VIII. ambulance
- Školní jídelna kapacita 100
místa poskytovaných služeb:
  - Na Dlouhé mezi 69/19, 147 00 Praha 4
- Školní jídelna – výdejna kapacita 32
  - Sádecká 169, 252 30 Řevnice

Základní údaje o školském zařízení – popis hlavní činnosti:

Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče Praha 4, Na Dlouhé mezi 19 byl zřízen MŠMT zřizovací listinou čj. 28 385/91-23 ze dne 16. 12. 1991. Dle zřizovací listiny plní diagnostické, výchovně vzdělávací a preventivní úkoly. Jeho činnost je zaměřena na řešení psychosociálních problémů nezletilých dívek ve věku 15 – 18 let, u kterých zpravidla soud rozhodl o obligatorní výchově (zákon 109/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Zařízení je spádové pro Čechy, ve školním roce 2019/20 bylo k pobytu přijato 120 dětí, v programech zařízení je průběžně evidováno cca 70 klientek. Dvě ambulantní oddělení středisek výchovné péče evidují v tomto školním roce 627 klientů.

Zatímco v minulosti byly zcela pokryty požadavky regionů tak, aby nevznikaly „čekací lhůty“ v umísťování dětí., ve sledovaném školním roce je kapacita základního programu překračována, vzniká nezbytnost koordinovat nástupy klientek podle naléhavosti a nevyzpytatelné vůle soudců. Zrušena je v daném roce možnost přijímat děti na žádost rodičů. Ti se pak v nouzi obracejí se žádostí k soudu o obligatorní řešení.

Organizace zajišťuje komplexní vyšetření a pomoc v oblasti psychologické, speciálně pedagogické, sociální a zdravotní u klientek, jejichž problémy aktuálně nelze řešit v rámci rodiny, protože rodina vyčerpala všechny prostředky k nápravě, nebo rodina není schopna problém nezletilé řešit. V chování těchto nezletilých jde často o útoky z domova, záškoláctví, porušení vztahů k rodičům a autoritám; ohrožení návykovými látkami a kriminalitou. Současně je činnost organizace zaměřena na pomoc těm, které nesou důsledky týrání, zneužívání či zanedbávání či jiných nepříznivých okolností, které negativně ovlivňují jejich chování a prožívání.

Organizace výchovně terapeutických aktivit je z pohledu programu pobytu členěna na oddělení, ta pak na výchovně terapeutické skupiny. Mimo hlavní budovu je umístěno oddělení pro klientky s adiktologickou problematikou na úrovni experimentování, užívání, zneužívání návykových látek a které jsou motivované pro změnu životního způsobu za běžných podmínek přípravy na povolání ve veřejných školách a za přiměřeného společenského života. Dále je mimo hlavní budovu dislokováno oddělení pro matky s dětmi a oddělení Cesta Řevnice s pobytovým programem pro mládež ohroženou drogovou závislostí a skupinu klientek s komorbidní problematikou. Ubytovaní na všech odděleních je zajištěno na zpravidla dvoulůžkových pokojích s vlastním sociálním zařízením.

Zásadním úkolem organizace jako celku v hodnoceném roce byla reflexe společenského dění, zejména vlivu změn v legislativě, v poskytování sociálních a zdravotních služeb. V důsledku těchto změn se mění vlastnosti klientely i společenské zakázky pro naše zařízení! Zvláště v metodikách základního diagnosticko terapeutického programu bylo nezbytné měnit celkový koncept. Z programů cca osmitýdenních, které byly postaveny na vysoké vnitřní dynamice a motivovanosti klientek ke změnám a spolupráci a které se dlouhodobě ukazovaly jako velmi efektivní, přejít na programy, které nemají logický motivační vrchol a formální dynamika pobytu v základním programu je z velké části určována nahodilostí úředního rozhodování. Vytváření efektivních a smysluplných programů v nekoncepčním legislativním prostředí je problematické. Tento neblahý stav v péči o rizikovou mládež přetrvává více let a důsledky jsou celospolečensky zjevné. Nezbytné změny v metodice přinesly mnoho úkolů v odborné práci, v organizaci práce, přinesly požadavek vysoce nadstandardní angažovanosti pracovníků, přinesly požadavek nadstandardních výkonů u všech pracovníků až na hranici možností. Značnou pozornost při hledání nových efektivních metodických postupů si vyžádala problematika adiktologického charakteru, která v prostředí vysoce vulnerabilní klientely nabývá nebývalých rozměrů. Vedle tradiční drogové problematiky jde zejména o fenomén virtuálního světa a sociálních sítí, který stále více zasahuje do vývoje osobnosti dospívajících. Jedním z významných nových fenoménů je nárůst klientely, kde problém má generační linii. V neposlední řadě přichází nový problém pro celkovou činnost zařízení. Tím je transformace dětské psychiatrie, která přivádí značný podíl obligatorních klientů do zařízení.

Personální zabezpečení činnosti:

Mgr. Jana Cvetlerová

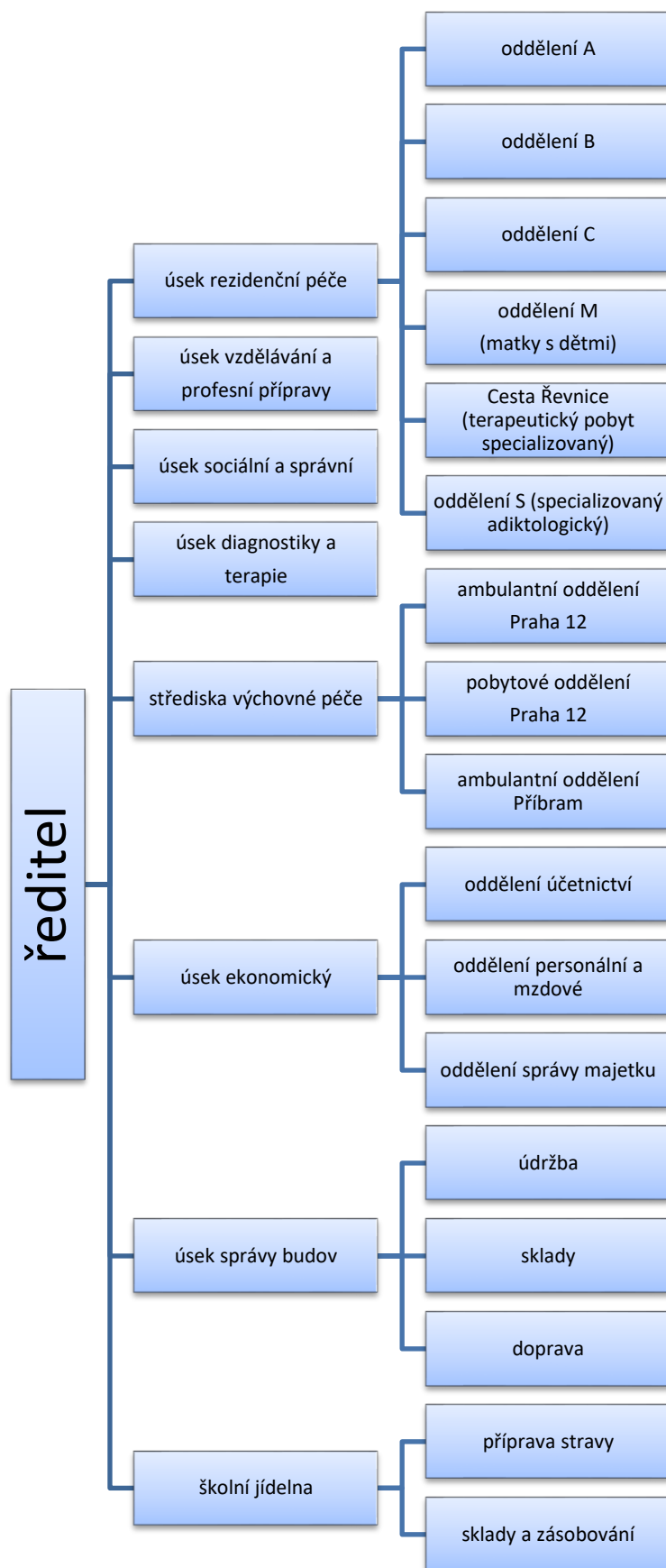
V kalendářním roce 2019 měl Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče 89,96 přepočteného počtu zaměstnanců. Z toho je 69,29 pedagogických pracovníků.

Ve školním roce 2019/20 v programech Diagnostického ústavu pracovalo 5,2 speciálních pedagogů, 26,25 vychovatelů, 18,0 asistentů pedagoga, 5,0 psychologů, 2,5 sociální pracovníce a další zaměstnanci zajišťující provoz organizace.

Na třech pracovištích Střediska výchovné péče bylo zaměstnáno 14,2 pedagogických pracovníků (6,4 speciálních pedagogů, 3,0 psychologů, 2,5 vychovatelé a 2,3 asistenti pedagoga).

V žádném z ukazatelů nebyl překročen limit zaměstnanců. Stejně tak byl dodržen limit na mzdové prostředky.

Organizační struktura

Zastupování ředitele:

1. Zástupce pro diagnostiku a terapii
  - *Mgr. Markéta Véllová*, speciální pedagog ve funkci vedoucí úseku diagnostiky a terapie
2. Zástupce pro věci personální
  - *Mgr. Jana Cvetlerová*, speciální pedagog ve funkci vedoucí oddělení
3. Zástupce pro hospodářskou činnost organizace
  - *Libuše Doleželová*, hlavní účetní ve funkci vedoucí ekonomického úseku

V nepřítomnosti ředitele je jeden ze zástupců pověřen zastupováním ředitele v plném rozsahu, s výjimkou smluvních vztahů a rozhodnutí s nepřiměřeným či dlouhodobým ekonomickým a personálním dopadem pro organizaci.

Řízení úseků provozu:

1. Diagnostiky a terapie	<i>Mgr. Markéta Véllová</i>
2. Sociální a správní	<i>Bc. Lucie Raková</i>
3. Vzdělávání a profesní přípravy	<i>PaedDr. Marcela Polášková</i>
4. Ekonomicko-hospodářský	<i>Libuše Doleželová</i>
5. Správa budov	<i>Ing. Josef Vostatek</i>
6. Školní jídelna	<i>Ing. Jan Kopecký</i>

Pobytové oddělení:

1. Základní diagnostický pobyt – oddělení A	<i>Mgr. Jitka Holakovská</i>
2. Základní diagnostický pobyt – oddělení B	<i>Bc. Gabriela Grossmannová</i>
3. Základní diagnostický pobyt – oddělení C	<i>PaedDr. Ludmila Burdová</i>
	<i>Bc. Gabriela Grossmannová</i>
4. Oddělení – matky s dětmi (M)	<i>Mgr. Jana Cvetlerová</i>
5. Cesta Řevnice – terapeutický pobyt specializovaný	<i>MUDr. Michaela Chrdlová</i>
6. Oddělení S – adiktologický program Sulická	<i>Bc. Bedřich Doležal</i>

Střediska výchovné péče:

1. Středisko výchovné péče Praha 12, Rakovského 3138
  - ambulance *PaedDr. Jolana Marková*
  - pobyt *Mgr. Jeannette Švíková*
2. Středisko výchovné péče Příbram, Školní 129
  - ambulance *Mgr. Ing. Jana Eliášová*

Zpráva o činnosti úseku pro diagnostiku, terapii a koordinaci sítě

Mgr. Markéta Vělová

V průběhu roku 2019/20 zajišťoval činnost úseku tým pracovníků s následujícími odbornostmi: speciální pedagogika, etopedie, psychologie, klinická psychologie, psychiatrie, adiktologie, zdravotní péče.

Odborná činnost pracoviště byla realizována především v následujících oblastech:

Diagnostika

- Psychologické vyšetření, zaměřené na diagnostiku struktury osobnosti, úrovně intelektových a kognitivních schopností v kontextu předchozích závěrů psychologických pracovišť a výchozích anamnestických údajů
- Speciálně pedagogické vyšetření zahrnující diagnostiku úrovně školních znalostí a specifických vzdělávacích potřeb, profesní profilaci a návrh odpovídajícího vzdělávacího programu
- Etopedické vyšetření mapující míru a oblasti rizikového chování
- Vyšetření zaměřené na status a dynamiku vztahů k sobě, rodičům, skupině, autoritám
- Vyhodnocení míry vulnerability pro formulování individuálního programu
- Zdravotní vyšetření s příp. návrhem léčebného plánu, zahrnujícího zajištění odpovídajících vyšetření a intervencí na specializovaných zdravotnických pracovištích
- Zpracování Programu rozvoje osobnosti dítěte na základě identifikace individuálních potřeb dítěte a stanovených cílů

Terapie a poradenství – formy a zaměření činnosti

- Krizová intervence
- Individuální a skupinová práce zaměřená na posilování psychosociálních a komunikačních dovedností, posilování resilience, trénink řešení modelových situací, posilování zdravějších interpersonálních vztahů, řešení zátěžových situací, sebepojetí aj.
- Práce s rodinou – rodinné poradenství a terapie
- Prevence rizikového chování, snižování vulnerability
- Motivační rozhovory
- Práce se selháním v individuálním programu
- Práce s koncepcí a realizací úspěšné role

- Individuální vedení a podpora dítěte v naplňování cílů Programu rozvoje osobnosti dítěte

Další činnost:

- Spolupráce s odloučenými pracovišti/specializovanými programy a zajištění odpovídajících intervencí klientkám při přechodu do programu a dále v jeho průběhu
- Spolupráce s externími školami k zajištění kontinuity vzdělávání během diagnostického pobytu formou individuálního studia nebo formou docházky z DÚ, zajištění odpovídajícího typu studia klientkám, přicházejícím do DÚ bez, nebo z nevhodného školního programu
- Spolupráce se zainteresovanými institucemi, neziskovými organizacemi apod. k zajištění alternativního programu během diagnostického pobytu nebo po ukončení péče, především u klientek s blížícím se dovršením 18. roku věku
- Vedení ambulantních programů – kontinuální ambulantní péče pro klientky a jejich rodiny po ukončení rezidenční péče, příp. po ukončení obligatorní výchovy
- Účast na případových konferencích, pořádaných OSPOD
- Organizace a vedení případových setkání v DÚ a SVP
- Koordinační činnost a metodická podpora v zařízeních pro výkon ústavní péče ve spádové oblasti DÚ a SVP včetně metodické podpory v oblasti realizace Standardů kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče
- Ambulantní diagnostická vyšetření ve spádových zařízeních (klientky obligatorně umístěné bez předchozího diagnostického pobytu)
- Odborná spoluúčast při rozhodování OSPOD o nařízení předběžného opatření příp. ústavní výchovy, případně při přehodnocení individuálního plánu dítěte s již nařízenou ústavní výchovou formou expertního posudku
- Intervize pro pracovníky základního programu DÚ a SVP
- Organizační a obsahové zajištění odborných praxí a stáží

Spolupráce s VŠ v průběhu školního roku 2019/20:

- Univerzita Karlova – Pedagogická fakulta, Filosofická fakulta, 1. Lékařská fakulta
- Univerzita Jana Amose Komenského
- Pražská vysoká škola psychosociálních studií
- Univerzita Jana Evangelisty Purkyně
- JABOK, VOŠ sociálně pedagogická a teologická

Personální obsazení:

Mgr. Markéta Véllová	speciální pedagog, vedoucí úseku
Mgr. Kateřina Rosnecká	speciální pedagog
PaedDr. Jana Ptáčková	speciální pedagog
Mgr. Tereza Konrádová	psycholog,
Mgr. Naděžda Chodounská	psycholog
PhDr. Pavla Presslerová, PhD.	Psycholog (od října 2019)
PhDr. Marie Šimová	psycholog
PhDr. Karel Peřina	psycholog
MUDr. Richard Zajíc	psycholog
Mgr. Miroslava Hájková	zdravotní péče

Zpráva o činnosti úseku sociálně právního a správního řízení

Bc. Lucie Raková

Úsek sociálně právní a správního řízení je vedle základní sociálně právní agendy spojen s administrací klientek a správních souvislostí. Úsek je součástí týmové spolupráce v rámci diagnostického ústavu. Při účasti na konsiliárních poradách se spolupodílí na formulaci organizačních, terapeutických a sociálně diagnostických úkolů aktivně vstupuje do dynamiky pobytu klientek, spolupracuje s rodiči případně osobami odpovědnými za výchovu, pracovníky oddělení sociálně právní ochrany dětí a dalšími institucemi. Dále připravuje podmínky spolupráce s rodinou, koordinuje přijímání k pobytu i ukončení pobytu klientek. Úsek zprostředkovává komunikaci jak s veřejností, tak s odbornými pracovníky, kteří využívají služeb diagnostického pobytu a preventivně výchovného pobytu.

V hodnoceném roce úsek zapracoval organizační změny a opatření v postupu přemísťování klientek a to v souvislosti s důsledky změn v legislativě. Tyto změny výrazně ovlivňují dobu pobytu klientek v zařízení, dále nepříznivě ovlivňují umísťování klientek v rámci obligatorní výchovy do odpovídajících programů jiných specializovaných pracovišť. Vzhledem ke zdlouhavému procesu rozhodování soudů se tak mění i práce s klienty, což může někdy být i v rozporu s individuálním plánem a zájmem dítěte.

Ve školním roce 2019/2020 úsek koordinoval počet přijímaných dětí k diagnostickému pobytu. Přesto se střídala období, kdy byl evidenční stav výrazně překročen s obdobím v počtu přijatých srovnatelným s formálně daným evidenčním stavem.

Část úkolů úseku v oblasti správního řízení zajišťuje sociální pracovnice Bc. Monika Bothová. V souvislosti s agendou příspěvku na úhradu péče zajišťuje platby příspěvků na péči, vyřizuje s klientkami, případně jejich zástupci, dávky státní sociální podpory. V souvislosti s vyřizováním příspěvků a úhrady plateb komunikuje s Českou správou sociální zabezpečení, zdravotními pojišťovnami v rámci pojištění a konkrétními úřady práce. Pravidelně pak ve spolupráci s ekonomickým úsekem zpracovává inventarizaci pohledávek.

V souvislosti se změnou zákona o státní sociální podpoře přibyla agenda dokládání potvrzení potřebného k vyřízení přídatku na dítě a to ke každému čtvrtletí. Z tohoto důvodu byla

navázána ještě intenzivnější spolupráce s úřady práce a veřejnými školami, které jsou klientkami navštěvovány.

Také v hodnoceném roce pokračovala spolupráce s advokátní kanceláří v souvislosti s dlužnými částkami na příspěvku na péči u osob odpovědných za výchovu. Monikou Bothovou je vedena evidence dlužných částek, která je postupně snižována.

Jako každý rok úsek spolupracoval v rámci odborných praxí se školami (VOŠ, VŠ) z oboru sociální práce. Praxe vždy probíhají pod vedením konzultanta pro praxe, tedy konkrétního vedoucího úseku.

Úsek plnil Plán kontrolní a řídicí činnosti na dané období, dále úkoly vyplývající z jeho náplní práce a potřeb instituce, úkoly z provozních porad aj.

Organizační struktura úseku:

- Vedoucí sociální pracovnice: Bc. Lucie Raková
- Sociální pracovnice: Bc. Monika Bothová (agenda příspěvku na úhradu péče)
- Sociální pracovnice: mgr.M.Goliášová(soc. právní podpora – dg.pobyt),aktuálně MD
- Sociální pracovnice: mgr.J.Vilímková(soc.právní podpora – ostatní programy. Akt.MD

Statistika za školní rok 2019/2020

Časové rozmezí: 1. 9.2019 – 31. 8.2020*

Tabulka č. 1

Děti přijaté do Diagnostického ústavu	Školní rok 2019/20
Děti přijaté k diagnostickému pobytu	82
Děti přijaté na záchytné pracoviště	38
Celkem	120
Z toho:	
- Na základě Rozsudku o nařízení ústavní výchovy	52
- Na základě Usnesení o předběžném opatření	61
- Na základě Rozsudku o nařízení ochranné výchovy	0
- Dobrovolný pobyt po zletilosti, děti umístěné s matkou bez PO	7

Tabulka č. 2

Děti rozmístěné z Diagnostického ústavu	Školní rok 2019/20
Na základě komplexního vyšetření	75
Na základě expertního posouzení (žádosti jiných zařízení)	21
Celkem	96
Z toho: Do výchovných ústavů	41
Do dětských domovů se školou	0
Do dětských domovů	1
Do rodiny – ambulantní péče	44
Jinam (zletilost, AD)	10
K 1. 9.2020 v ambulantní péči (děti v rodině)	24

U dětí umístěných do našeho zařízení na základě soudního rozhodnutí je hlavním cílem vedle psychosociální intervence také vytváření komplexní diagnostické zprávy a doporučení pro orgány sociálně-právní ochrany dětí a pro soudy.

Počet nově přijatých dětí byl koncem školního roku výrazně omezen epidemiologickou situací v zemi.

Z dětí přijatých z rodin se jich vrátilo již po absolvování základního diagnosticko-terapeutického pobytového programu zpět do rodin cestou ambulantní péče 59%.

Hodnocení výchovně vzdělávací činnosti

Základní diagnostický pobyt - oddělení A

Mgr. Jitka Holakovská

Jedná se o příjmové oddělení, kde se klientky adaptují na pobyt v DÚ. Vyrovnat se s okolnostmi změn a bilancováním konfliktní minulosti není pro mnohé z nich snadné, proto je nutné jim věnovat zvláštní péči a pozornost.

V tomto období, které lze charakterizovat jako adaptační, je soustředěna pozornost na vytvoření prostředí, které klientky mohou vnímat jako bezpečné a laskavé. Během výchovně terapeutických aktivit se zaměřujeme především na období života klientky před příchodem do DÚ. Přijetí smyslu pobytu v zařízení, alespoň částečné vyrovnání se s minulostí a navázání bezpečného vztahu k dospělým je pro další pobyt zásadní. Velký důraz klademe i na vzájemné vztahy mezi klientkami skupiny, na schopnost respektovat druhé i přes jejich odlišnosti, což přispívá k bezpečné a přátelské atmosféře oddělení.

Po příchodu na oddělení spoluvytváříme s klientkou individuální plán (PROD), který doprovází klientku celou dobu pobytu. Denní program je rozčleněn na jednotlivé bloky, přičemž dopolední jsou zaměřené na výuku, odpolední spíše na aktivity sebepoznávací a výchovně terapeutické. Ve výuce postupujeme podle individuálních plánů tak, aby každá z klientek mohla pracovat na úrovni pro ni přiměřené. V odpoledních blocích se věnujeme rozvoji fyzické zdatnosti, s pomocí hudebních nebo výtvarných činností ovlivňujeme prožívání, vedeme k poznávání sebe sama. Z tohoto důvodu jsou v programu zařazeny i různé psychosociální hry. Náročnost úkolů na tomto oddělení vyžaduje intenzivní podporu pracovníků odd. pro diagnostiku a terapii.

Kontakt s rodinou je zabezpečen především formou telefonátů a návštěv v zařízení. Pozornost je věnována udržení, obnově či navození vztahů s rodiči a širší rodinou.

Oddělení rovněž zajišťuje úkoly záchytného pracoviště, což vyžaduje zvýšené odborné personální zázemí.

Personální obsazení:

Mgr. Jitka Holakovská	VŠ - pedagogika
Bc. Nikola Davídková	VŠ – adiktologie
Bc. Jakub Jiroušek	VŠ
Bc. Markéta Kovářová	VŠ – speciální pedagogika
Tereza Rosolová	VŠ
Mgr. Alena Kamenská	VŠ – speciální pedagogika
Bc. Petr Maršík	VŠ – vychovatelství

Základní diagnostický pobyt - oddělení B + C

Mgr. Gabriela Grossmannová

Oddělení B se skládá ze dvou diagnosticko-terapeutických skupin B1 a B2. Klientky přecházejí z oddělení A do terapeutické skupiny, která nejvíce odpovídá jejich individuálním potřebám. Terapeutická skupina B1 je pro klientky, které splnily úkoly na oddělení A, posléze pokračují na plnění úkolů PROD v těchto oblastech: sebepojetí, osobní vztahy, profesní příprava. Terapeutická skupina B2 je pro klientky zařazené do externího vzdělávacího programu veřejných škol. Klientky byly vedeny k plnění svých školních povinností, k samostatnosti a dodržování jasně stanovených pravidel. Vedle skupinových metod a práce s dynamikou skupiny se stále více odborná práce přesouvá do individualizovaných forem.

Hlavním cílem oddělení je především pomoc klientkám - podpora v náročné životní situaci, upevnění pocitu bezpečí, prohloubení důvěry, přiblížení se rodinnému prostředí, vedení ke zdravému životnímu stylu, k samostatnosti a odpovědnosti. Základní cestou k plnění těchto úkolů je zaměření se na sebepoznání, sebepojetí, na otázky vlastní identity, reflexi specifických vlastností, schopností, dovedností, návyků, zaměření se na nácvik standardních i individuálních a specifických sociálních situací, tedy předcházení konfliktům vznikajícím v konfrontaci s vlastním prožíváním, očekáváním rodičů, školy a většinové společnosti. Společným mottem je posilování resilience ve vztahu k rizikovým vlivům.

Každodenní dopolední vzdělávací činnost byla ve školním roce 2019/2020 na skupině B1 realizována pod vedením PaedDr. Marcely Poláškové. V odpoledních hodinách převažovaly výchovně-terapeutické činnosti. Ve školním roce jsme též realizovali mnoho externích sportovních aktivit. Navštívili jsme s klientkami řadu divadelních představení, pražských kulturních památek, výletů, výstav a kulturních akcí. Dále jsme s klientkami absolvovali

turistické výlety do přírody a tematické výjezdy, jako např. návštěvu Památníku Terezie, Karlštejna, Botanicus v Ostré, Klášter svaté Alžběty na Slupi a mnoho dalších.

V příštím školním roce plánujeme prohloubení počítačové výuky včetně bezpečného užívání internetu a projektového učení. Nedílnou součástí jsou pravidelné terapeutické skupiny vedené terapeutem mimo vlastní tým skupiny a psycholožkou zpravidla jednou týdně. Jeden z projektů byl v daném období zaměřený na kreativitu a byl realizovaný v ateliérech DÚ a keramické dílně.

V hodnoceném školním roce byl též kladen důraz na individuální práci s klientkami s přihlédnutím k jejich osobnostnímu vývoji a individuálním potřebám. Další z našich úkolů spočíval v komunikaci s rodinou klientek, v pomoci s urovnáním často narušených vztahů.

Návštěvy zákonných zástupců a širší rodiny probíhaly zpravidla v neděli odpoledne nebo během pracovního týdne na základě domluvy dle individuálních potřeb klientek a možností rodiny. Klientky během pobytu na našem oddělení měly možnost trávit víkendy doma s rodinou zpravidla ve frekvenci jednou za 14 dní, aby vždy další víkend mohl být využit pro celodenní program skupiny a práci se skupinovou dynamikou.

Během pobytu na našem oddělení klientky absolvovaly zátěžové a zážitkové pobyty ve Skryjích, což bylo velkým přínosem pro diagnostiku i terapii klientek.

Oddělení C je navazující oddělení, skládá se z jedné výchovně-terapeutické skupiny. Na oddělení přicházejí klientky zpravidla z odd. B2 v průběhu probíhající školní docházky. Klientky dochází do svých externích škol, po návratu ze škol je hlavním obsahem odpoledního programu domácí příprava. Cílem je facilitace obnovy vztahů s vlastní rodinou a absolvování úspěšného studia na dané veřejné škole. Hlavní důraz je kladen na přípravu do školy, vzhledem k tomu, že klientky zpravidla nemají vypěstované návyky k samostatné přípravě. Využitím skupinových a individuálních forem práce odborných pracovníků a vzájemnou pomocí si nenásilnou formou tyto dovednosti osvojují. Zaměřovali jsme se ve skupinové či individuální formě na duševní hygienu, řešení problémů v rodině, na problémy spojené se školou, vztahy s vrstevníky a vztahy ve skupině. Všechny aktivity směřovaly k posílení resilience a navození prosociálních stereotypů, prožitku úspěchu a stabilizace pozitivních vztahů k rodině. Stejně jako klientky z oddělení B tráví každý druhý víkend pobytem ve vlastní rodině, pokud je to možné. Klientky se samy podílejí na celkovém chodu oddělení a zajišťují pod vedením běžné domácí práce, jako je například praní osobního prádla, žehlení, úklid oddělení, nakupování a příprava stravy.

Ve školním roce 2019/2020 pracoval na oddělení B a C stabilní tým pracovníků pod vedením Bc. Gabriely Grossmannové. Práce byla vedena v laskavém, přátelském a trpělivém přístupu, avšak s jasnými a pevnými pravidly.

Personální obsazení:

Bc. Gabriela Grossmannová	odb. vychovatel	VŠ - speciální pedagogika
Mgr. Miroslava Hájková	odb. vychovatel	VŠ - speciální pedagogika
mgr. Eliška Bartoňová	odb. vychovatel	VŠ - speciální pedagogika
Mgr. Věra Huliciusová	odb. vychovatel	VŠ - speciální pedagogika
Mgr. Martina Bičíková	odb. vychovatel	VŠ - speciální pedagogika
PaedDr. Ludmila Burdová	odb. vychovatel	VŠ- speciální pedagogika
Bc. Ludmila Krausová	odb. vychovatel	VŠ - speciální pedagogika
Bc. Adéla Rambousková	asistent pedagoga	VŠ - pedagogika
Mgr. Helena Miháloviscová	asistent pedagoga	VŠ - speciální pedagogika
Julia Blajko	asistent pedagoga	VŠ - adiktologie
Václav Benda	asistent pedagoga	VŠ - pedagogika
Jana Novotná	asistent pedagoga	VŠ - speciální pedagogika
Kateřina Kovaříková	asistent pedagoga	VŠ - speciální pedagogika

Úsek vzdělávání a profesní přípravy

PaedDr. Marcela Polášková

Cílem úseku vzdělávání a profesní přípravy, kterou pojmáme jako službu klientkám, je osvojení učení jako přirozené součásti života. Ve školním roce 2019/2020 probíhalo vzdělávání klientek na základním i prodlouženém pobytu v rámci školského zákona a vycházelo z Rámcového vzdělávacího plánu ZŠ a SŠ. Klientky přicházející do našeho zařízení se nacházely, stejně jako v minulém školním roce, na různé úrovni vzdělání. Mnohdy neměly ukončenou povinnou školní docházku, splněný počet let povinné školní docházky, bylo s nimi opakovaně ukončován studium na různých typech škol s různým zaměřením. Mnohé klientky měnily v minulosti školy, byly ve školách neúspěšné, opakovaně přerušovaly studium nebo jim byla uložena podmíněčná vyloučení.

Koncepci vzdělávání v Diagnostickém ústavu, která byla implementována v září 2017 a její obsah průběžně doplňován a evaluován, jsme naplňovali v plném rozsahu dle možností Úseku vzdělávání a profesní přípravy v kombinaci s odbornými kmenovými vychovateli příslušných oddělení. Cíle vzdělávání se podařilo splnit díky nemalému úsilí zaangažovaných profesních týmů.

Při plánování vzdělávacího procesu jsme postupovali dle principů cyklického procesu, a to od auditu, přes konstrukci (IVP), implementaci a evaluaci, která celý proces uzavírala. Souběžně koncepčně a kontinuálně probíhaly gestorské programy. Vzhledem k ukončení pracovního poměru gestora počítačových dovedností nastal dočasný výpadek ve výuce tohoto programu. Počítačovou učebnu aktuálně vybavujeme a připravujeme na brzkou výuku. Ostatní gestorské programy (zdravý životní styl, finanční gramotnost, právní vědomí) probíhaly beze změny. Zohledňovali jsme požadavky RVP na kompetence dětí, žáků a studentů.

Vzdělávání v rámci diagnostického pobytu probíhalo diferencovaně:

- Formou docházky do veřejných škol u klientek, kde byl zachován původní ŠVP, případně byl revitalizován či nastaven zcela nový.
- Plněním individuálního vzdělávacího programu (IVP) v rámci diagnostického pobytu, který byl navržen pro konkrétní klientku s respektem k specifickým vzdělávacím potřebám a obsahu kurikula vztahujícímu se k budoucímu obsahu studia.
- Plněním individuálního studijního programu (ISP), jež se zaměřovalo na klientky dlouhodobě školním vzdělávacím programem demotivované s potřebou doklasifikace, reparačních či jiných zkoušek. V rámci týdenního plánu tyto klientky pracovaly individuálně s učitelem dle požadavků studijního zaměření. Ve školním roce 2019/20 bylo do tohoto programu zařazeno 8 klientek.
- Podporou studentek při dočasném omluvení ze školní docházky, přičemž škola zaslala studijní materiály k samostudiu.
- Individuální práci s klientkami v online výuce a v *distančním* studiu, úzkou spoluprací s učiteli jednotlivých předmětů a s třídními učiteli klientek.
- Práci s klientkami, které vyžadují chráněné prostředí.
- Podporou při vzdělávání klientek oddělení M – matky a klientek oddělení Sulická.

Vzdělávání klientek bylo v rámci diagnostických tříd realizováno pod vedením speciálních pedagogů – učitelů. Cílem individualizované pedagogické diagnostiky bylo získat kvalitní informace o úrovni vědomostí a dovedností klientek podle jejich specifických potřeb. Získané

informace se staly východiskem pro tvorbu IVP ve spolupráci s odbornými vychovateli oddělení B. Po formální stránce se osvědčilo diferencovat klientky do různých formálních skupin, jejichž jediným kritériem byla vzdělávací potřeba klientek. Obsahově jsme dosáhli sjednocení cílů v rámci mezipředmětových vztahů, vyšší dynamiky edukačních procesů a efektivnější práce dětí v diferenciováných skupinách. Následné plnění IVP probíhalo ve spolupráci učitele, vychovatele, etopeda a psychologa a rovněž tak korespondovalo s cílem plánu rozvoje osobnosti dítěte (PROD). V tomto směru jsme úzce spolupracovali s Úsekem diagnostiky, terapie a koordinace sítě v rámci každotýdenních pravidelných meziúsekových porad.

Klientky byly vedeny ve školní matrice.

V oblasti vzdělávání jsme zaměřili naši pozornost na individualizaci, t.j. přirozenou diferenciaci aktivit, práci na úkolech, které jsou propojeny v rámci integrovaného bloku stejným tématem, volbu různých úrovní obtížnosti a rozmanitých činností. Pomocí volby aktivit, které odpovídají potřebám, preferencím a vrozeným předpokladům se snažíme u klientek podporovat dominantní typ inteligence. S klientkami, které nejsou rozhodnuty o svých dalších vzdělávacích cílech, hledáme další vize vzdělávání.

Další nosnou oblastí práce je rozvoj komunikativních dovedností klientek, práce s informacemi, rozumění textu. S tím souvisí rozvoj potenciálu v oblasti jazyků a přírodovědných oborů s využitím tabletů. V neposlední řadě klademe důraz na zdravé mezilidské vztahy klientek, učitelů a vychovatelů.

Nabízíme logopedickou péči profesionální logopedky, a to průřezově všemi odděleními.

Už nyní se jeví jako nutné zaměřit pozornost na mimořádně nadané klientky, nabídnout další aktivity a všestranné vzdělávací nabídky. Pracovat s časovým plánem a podpořit mnohočetnou inteligenci. Využít projektové vyučování s cílem spolupráce, formulace názorů a řešení problémů.

Personální obsazení:

PaedDr. Marcela Polášková

Mgr. Gabriela Dejmková

Oddělení M – dlouhodobého pobytu – matky s dětmi

Mgr. Jana Cvetlerová

Hlavními důvody umístění jsou narušené vztahy k sobě, dítěti, specifické zdravotní či osobnostní důvody nezletilé, výchovné problémy a v mnoha případech nevyrovnání se původní rodiny s těhotenstvím nezletilé dívky.

Hlavním úkolem oddělení je dovést klientku ke zvládnutí role matky a to z několika pohledů:

- zajištění základních potřeb dítěte, tzn. naučit klientku základní péči o dítě od krmení, koupání, přes přípravu jídla a krmení po zvládnutí náročnějších situací při nemoci dítěte, základy první pomoci dítěti, zajištění podmínek správného psychomotorického vývoje dítěte, hraní a mazlení s dítětem apod.
- druhou oblastí je zvládnutí určitých sociálních dovedností, finanční gramotnost (rodinný rozpočet, nákupy, návštěvy lékařů s dětmi, jízda MHD s kočárkem apod.)
- základy péče o domácnost – vaření dětem i dospělým (klientky na oddělení samy vaří večeři, připravují i celodenní stravu pravidelně každou neděli), uklízení, péče o oblečení základy šití atd.

Plnění těchto úkolů směřuje k nejdůležitějšímu cíli – samostatnosti klientky jako matky v péči o sebe, dítě a tím rodinu. Jako nový úkol se ukazuje nezbytnost zaměření na posilování určité sebedůvěry u klientky, jistoty v péči o dítě. Zkušenosti ukazují, že při návratu do původního prostředí podléhají příliš snadno často neblahým vlivům nejbližšího okolí – rodina, partner a vzhledem k „hendikepu nezletilosti“ v péči o dítě přebírá někdo jiný roli rozhodování v péči o dítě. Klientka tak přichází o kompetenci, kterou v programu oddělení získala a hledá si náhradní, většinou nevhodný program.

Novým fenoménem se stala změněná praxe u soudních rozhodování, kdy u nezletilé matky soud rozhodne o obligatorní péči, ne však u dítěte, kde předpokládá subsidiárně ve znění NOZ že je funkce naplněna. Tato právní praxe vytvořila značný problém v naplňování práv otců uvedených v rodném listě a korekci proporcí nároků. Praxe přinesla i řadu dalších organizačních a věcně právních problémů, včetně forem financování. Plnění úkolů svěřených tomuto oddělení bylo v hodnoceném roce zatíženo závažnými problémy zdravotními u dětí a mentálními u matek, u kterých bylo nezbytné zkoumat hranice kompetencí a možností jejich rozvoje v zajištění péče o dítě.

Ve školním roce 2019/2020 se programu oddělení pro matky s dětmi účastnilo nově 7 klientek, jedna z nich přišla s miminkem, v průběhu roku se na oddělení narodilo šest dětí, z toho čtyři

holčičky, a jedna klientka odešla v průběhu trvání těhotenství. Z předchozího roku pokračovaly v pobytu čtyři klientky s dětmi.

Součástí programu oddělení je cvičný byt, v něm absolvovaly pobyt další 2 klientky.

Personální obsazení

Mgr. Jana Cvetlerová	speciální pedagog	VŠ – speciální pedagogika
Bc. Lucie Tlustáková	vychovatel	VŠ – speciální pedagogika
Bc. Nicola Novotná	vychovatel	VŠ – speciální pedagogika
Mgr. Zuzana Derková	vychovatel	VŠ – sociální pedagogika
Mgr. Pavla Veverková	vychovatel	VŠ – speciální pedagogika
MUDr. Martina Iglicová	asistent pedagoga	VŠ – lékařská fakulta
Barbara Hochheim	asistent pedagoga	SPgŠ
Eva Třísková	asistent pedagoga (N)	SŠ
Hana Širlová	asistent pedagoga (N)	SŠ
Dominika Krupařová	asistent pedagoga(N)	SŠ

Oddělení S – specializovaný adiktologický program

Bc. Bedřich Doležal

Jedná se o detašované pracoviště s vyšším podílem adiktologické problematiky. Sídli v pronajatém objektu (domeček Nad'a) v areálu Dětského centra při Thomayerově nemocnici. Provoz byl zahájen 21. 10.2018.

V provozu je rezidenční program s kapacitou šesti klientek a ambulantní program, včetně adiktologického a dalšího poradenství, a to i po zletilosti. Je možnost prodloužit pobyt po zletilosti formou dobrovolného pobytu, pokud o to klientka sama požádá.

Hlavní motivací ke vzniku oddělení byla přítomnost cílové skupiny v rámci celé organizace DÚ. Cílovou skupinou programu jsou dlouhodobé uživatelky návykových látek, které mají zneužívání psychoaktivních látek již poměrně hluboce a pevně integrované do svého životního stylu. Vznik odloučeného samostatného programu je výsledkem hledání řešení pro problém kontaminace drogovou problematikou ve skupinách s jinou problematikou v základním diagnosticko-terapeutickém programu. Vysoká vulnerabilita u klientek, kde drogová problematika není primárním problémem, je dána zejména vysokým podílem nezralé,

nestabilní osobnosti, v situaci, kdy dramaticky nezvládají řešení vlastních konfliktů, touží po rychlém a snadném zbavení se tenze v prožívání a současně ještě nemají zkušenosti s drogami. Délka pobytu na oddělení S (Sulická) je individuální, v rozpětí průměrně 3-6 měsíců, v indikovaných případech i déle. Nejedná se o klasický rezidentní (komunitní adiktologický) terapeutický pobyt, protože klientky navštěvují prezenční formou veřejné školy. Opouštějí tedy denně bezpečný prostor skupiny, aby se v pořádku po škole vracely.

Cíle individuálních programů jsou definovány již před nástupem klientky na oddělení jako součást vícestranného kontraktu mezi pedagogickým týmem oddělení Sulická, klientkou samotnou a dalšími zainteresovanými subjekty – to je nejčastěji rodina klientky a příslušný OSPOD.

Smyslem programu je, vedle abstinence od návykových látek a zvládání studijních povinností a nároků oddělení, také internalizovat pozitivní změny v chování a posilovat obecnou resilienci klientek. Alespoň do té míry, aby se mohly vracet buď zpět do rodinného prostředí, nebo pokud to není možné, do jiného otevřenějšího programu.

Součástí programu může být i práce s motivací do specializované adiktologické léčby, pokud se to jeví jako vhodné (abúzus NL je dominantní složkou, na úkor ostatního). Součástí bezpečí a pravidel je i obecná dohoda a spolupráce na případném pobytu na Dětském a dorostovém detoxikačním centru nemocnice milosrdných sester svatého Karla Boromejského, které je specializovaným pracovištěm pro nezletilé klienty.

Program je rozdělen do tří fází A - B - C, které se liší v pravidlech především rozdílným (postupně narůstajícím) poměrem zodpovědnosti a autonomie klientek. Fáze A je adaptační, ve které sice dívky již chodí do školy, ale jinak je jejich pohyb mimo oddělení (vycházky, pobyty v rodině) minimální. Ve fázi B (stabilizovaný pobyt s pevnou vazbou ve vztazích skupiny a týmu) by měla klientka prokázat dlouhodobé a stabilní zvládání nároků programu Sulická a úkolů PROD. Fáze C je cílová, klientky se připravují na odchod a častěji jsou realizovány pobyty mimo oddělení.

Důležitou součástí je práce se vztahem v terapeutickém kontextu. Každá klientka je spárována se svým klíčovým pracovníkem nebo pracovnící, která je v užším kontaktu s rodinou, zástupci školy či brigády a volnočasových aktivit, kam klientka dochází. Má na starosti společnou tvorbu a reflexi plánů, zdravotní péči a veškerou agendu spjatou s konkrétní klientkou.

Metodicky jde tedy o kombinaci podílu režimových prvků ve vztahovém prostředí s využíváním skupinové dynamiky, individualizace v komplexním prostředí – tedy také s rodinou, školou, volnočasovými aktivitami. Klientky jsou podporovány ve sportovních a kulturních volnočasových aktivitách.

Pedagogický tým má pravidelné porady a supervize s externím supervizorem. Po poradách se konají vždy tzv. komunity – velké skupiny všech dětí a pedagogických pracovníků. To je prostor, který je důležitý pro kohezi celého oddělení. Vedoucí týmu dvakrát týdně konzultuje v konziliu celé organizace DÚ, kde jsou přítomni psychologové, speciální pedagogové, vedoucí dalších skupin a týmů, sociální pracovníce, případně psychiatr a zástupci dalších specializací. Pedagogický tým rovněž pořádá na oddělení odborné workshopy, kde se z vlastních zdrojů vzdělává nejen adiktologické tématické. Tato setkání a porady se v časech zvýšených epidemiologických opatření odehrávají ve virtuálním prostoru.

Personální obsazení oddělení:

Bc. Bedřich Doležal	Vedoucí oddělení	VŠ - Adiktologie
Ing. Lucie Bubníková	Asistent pedagoga	VŠ – Ekonomie
Bc. Gabriela Vedralová	Asistent pedagoga	VŠ – Adiktologie
Bc. Patricie Ferdusová	Asistent pedagoga	VŠ – Ekonomie
Bc. Tereza Rosolová	Asistent pedagoga	VŠ – Pedagogika
Bc. Kristýna Štromajerová	Asistent pedagoga/noční vychovatel	VŠ – Pedagogika
Bc. Markéta Karlová	Asistent pedagoga/noční vychovatel	VŠ – Adiktologie
Bc. Jana Hoffmanová	Asistent pedagoga/noční vychovatel	VŠ – Adiktologie
Bc. Apolena Brabcová	Asistent pedagoga/noční vychovatel	VŠ – Humanitní

Zpráva o činnosti oddělení CESTA Řevnice

MUDr. Michaela Chrdlová

1. Informace o programu

Název realizovaného programu: CESTA Řevnice – krátkodobá terapeutická komunita pro nezletilé problematické uživatele drog věkové kategorie 15-18 let.

Adresa: Řevnice, Sádecká 169, PSČ: 252 30,

tel., mobil: + 420 777 738 795

e-mail: info@cestarevnice.cz, www.cestarevnice.cz

Vedoucí programu: MUDr. Michaela Chrdlová

Datum vzniku programu: 6. května 1997

Cílová skupina: problémoví uživatelé drog uvedené věkové kategorie

Základní poskytované služby: základní pobytový léčebně výchovný program, navazující pobytový program, ambulantní práce s klienty, kteří absolvovali pobyt a práce s rodinami uživatelů.

Struktura poskytované péče

Základní struktura poskytované péče vychází z dlouholetých zkušeností terapeutického týmu v kombinaci se sledováním nových trendů na drogové scéně. Program je nastavený tak, aby co nejlépe reagoval na potřeby klientů a jejich rodin. Oddělení v současné době poskytuje komplexní výchovně terapeutickou péči dospívajícím problémovým uživatelům drog ve věku 15-18 let, včetně práce s rodinami klientů, kooperace s kurátory a odbornými zdravotnickými zařízeními. Program Cesty je specializovaným programem DÚ a SVP Praha 4 – Hodkovičky.

Program je rozčleněn do tří na sebe navazujících částí, jedná se o

- základní program
- navazující pobytový program
- ambulantní doléčovací program

Základní program

Doba pobytu je nastavena na 8 -11 týdnů. Před nástupem klientek do pobytu sbíráme jejich základní anamnestické údaje formou dotazníku. Také s klientkami hovoříme v rámci motivačních rozhovorů a připravujeme je tak k nástupu do programu. Během programu je zpracován individuální plán, založena průběžná dokumentace pro přehledné zdokumentování průběhu programu a nastavení potřebných doporučení pro další práci s klientem. Základními prvky programu jsou: skupinová a individuální práce s klientem, rodinné poradenství, podpůrná a edukativní terapie, motivační trénink i terapie pracovní. Do pobytu jsou zakomponovány výjezdové aktivity spojené se zátěžovými prvky. Důležitou součástí programu je udržování a zpětné navazování kontaktu se školou nebo jiným vzdělávacím zařízením formou profesního poradenství. Také cílené zapojení rodiny, práce se zákonnými zástupci klientů a s kurátory je další částí komplexního přístupu ke klientovi. Vždy vycházíme z toho, že klient má určité zázemí, které může výrazně ovlivnit jak průběh léčby, tak i období po ukončení základního programu.

Ambulantní doléčovací program

Je poskytován všem klientům, kteří prošli základním pobytem a jsou pro tento program vhodní. Je realizován především formou individuálních konzultací, která je doplněna pravidelným telefonickým kontaktem. Každý kontakt je dokumentován. V minulém školním roce byl ambulantní program nastavený pro klientky z mateřského diagnostického ústavu a byl realizován společně s terapeutky a vychovateli v DÚ. Cílem programu je provést klienty, kteří prošli úspěšně základním pobytem, rizikovým obdobím spojeným s návratem do rodiny a do prostředí, které klade na klienty i jejich rodiny zvýšené nároky a často je vrací k dříve naučeným stereotypům.

Navazující pobytový program

Je určený dívkám, které prošly základním pobytem a potřebují ještě podpořit v získaných dovednostech, zároveň nemají příliš fungující rodinné zázemí. Navazující program, jeho struktura i délka je individuálně tvořena podle potřeb dané klientky. Cílem programu je především příprava klientky na nároky běžného života mimo ústavní zařízení.

Tabulka č. 1 Popis činnosti

<i>Popis činnosti</i>	<i>Podíl v %</i>
Skupinová terapie	8,5
Psychologické vyšetření	5,5
Arteterapie	9,0
Práce s rodinou (rodinná setkání, poradenství)	5,0
Fyzická rehabilitace zaměřená na upevnění fyzické kondice	12,0
Zážitková pedagogika	12,0
Podpůrná terapie (edukativní terapie, motivační trénink, prevence relapsu)	11,0
Individuální práce s klientem	8,5
Sociální práce	4,0
Jiné (strukturovaný denní program, pracovní terapie, relaxace, individuální plány)	24,5

2. Obsah a průběh programu

Vývoj aktivit programu, jejich obsah a případné změny v průběhu roku:

V průběhu školního roku došlo k výraznější úpravě programové struktury. Od ledna 2020 jsme program nastavili jako otevřený, nepřetržitý, s možností individuálního nástupu klientek do již probíhající skupiny. Více jsme tak reagovali na aktuální potřeby v rámci DÚ. Klientky byly umísťovány pouze na základě doporučení diagnostického ústavu v případech soudem nařízených. Během pobytu bylo provedeno komplexní zhodnocení příčin poruchy chování s návrhem dalšího postupu a doporučením případné další vhodné péče. Do chodu oddělení

zasáhla také situace kolem celosvětové pandemie koronaviru, provoz po celou dobu fungoval bez přerušení, pouze s nutnými omezeními. V průběhu letních prázdnin proběhl na oddělení odlehčovací zážitkový program pro klientky DÚ s prvky preventivního zaměření na rizikové chování.

Případné změny cílové populace

Ve školním roce 2019-2020, za období 1. 9.19 – 31. 8.20 prošlo specializovaným programem 39 klientek. Nejčastěji jsme v loňském roce pracovali s klientkami ve fázi škodlivého užívání, ale přijali jsme i klientky ve fázi experimentu, který byl doprovázený problémovým chováním, impulzivitou, emoční nestabilitou a špatným rodinným zázemím. Také jsme byli konfrontováni s nárůstem psychiatrických komorbidit u klientek, ať v souvislosti s užíváním návykových látek, nebo v návaznosti na dlouhodobou deprivaci. Častěji přicházely děti bývalých nebo ještě aktivních uživatelů. Za důležité považujeme navázání spolupráce se specializovanými zdravotnickými zařízeními a adiktologickými ambulancemi, které jsou často místem prvního zachytu potenciálního klienta. Spektrum užívaných drog se výrazně neměnilo.. Převládá užívání pervitinu (jako preferované drogy), ale zvyšuje se problémové užívání konopí, které v některých případech naplňuje kritéria závislosti. Přibývá klientek s dlouhodobým pravidelným užíváním THC. Oproti loňskému roku se preference užívání THC příliš nemění.. Zároveň se zvyšuje společenská tolerance k užívání konopí.

Problematické je i nadužívání alkoholu u mladších věkových kategorií, které je často spouštěčem nástupu problémového chování. Také pozorujeme nárůst zneužívání psychofarmak u mladistvých. Alarmující je stále se snižující věk prvouživatelů návykových látek. Jako další problematiku vidíme i v rychlém vývoji informačních technologií a anonymitě virtuálního světa, který přispívá k prohloubení rizikového chování u mladistvých.

Tým – vzdělávání, supervize, stáže:

Tým je stabilizovaný, supervizorem programu je MUDr. Pavel Bém. Supervize proběhly v pravidelných dvouměsíčních intervalech. Celkem proběhlo 5 supervizních setkání. Na podzim 2019 nastoupila na část úvazku vychovatelka po MD. Od února 2020 ukončila pracovní poměr noční vychovatelka, od března pak nastoupila na stejnou pozici nová. K červnu odešel jeden vychovatel. Profesně zůstala skladba zaměstnanců stabilní. Zaměstnanci se aktivně účastnili na konferencích, seminářích a dalších vzdělávacích aktivitách. Také proběhla pravidelná setkání s AT zařízeními, která se stala důležitým místem pro sdílení společné problematiky. Vzhledem k složité situaci v rámci nouzových opatření vyhlášených vládou byly

v jarních měsících vzdělávací aktivity utlumeny. Na oddělení proběhla návštěva a kontrola z kanceláře ombudsmana.

3. Hodnocení a výsledky

Způsob hodnocení úspěšnosti programu:

Hodnocení úspěšnosti klientů provádíme formou osobních i telefonických kontaktů průběžně. V případě existujících problémů pomáháme klientům i jejich rodinám terapeutickou intervencí, případně pomáháme zprostředkovat opakovaný pobyt na spádovém detoxikačním oddělení, nebo jinou návaznou formu léčby. Jako kritické období pro relaps nebo návrat k bývalému způsobu života vnímáme u klientů jednak bezprostřední návrat do rizikového prostředí, dále pak období s několikaměsíčním odstupem, kdy dochází k přesunu kontroly a podpory ze strany institucí směrem ke klientům a rodinám samotným. Dále pak zpracováváme osobní dotazníky a dopisy, které odesíláme klientům následující rok po úspěšném ukončení pobytu.

Ve školním roce 2019-2020 nastoupilo do základního pobytu 39 klientů, z toho 21 s předběžným opatřením, 18 s ústavní výchovou. Základní program úspěšně dokončilo 23 klientek/ u 6 klientek základní program ještě probíhá//, předčasně pobyt ukončilo 10 klientek. Navazujícím pobytem prošlo 12 klientek a ambulantní program absolvovalo také 12 klientek.

Kritické zhodnocení rozvoje zařízení, dosažení cílů:

Domníváme se, že v hodnocení činnosti oddělení převažují pozitiva. Tím máme na mysli především konstantní zájem o pobyt, který se projevuje stabilní vytížeností oddělení. Činnost našeho pracoviště se dosud profilovala do oblasti především preventivní, jedná se o zastavení na cestě směřující k závislosti.

Komunikace s kurátory zůstává stále na standardně dobré úrovni. Jako negativní faktor musíme považovat změny, které nastaly v souvislosti s nabytím účinnosti občanského zákoníku od 1. 1. 2014. Tím, že je možné do programu přijímat pouze klientky DÚ Hodkovičky, a to jen cestou soudem vydaného rozhodnutí, je prakticky znemožněno nabízet náš program i další klientele, která by ho mohla využít i v rámci sítě dalších výchovných a diagnostických pracovišť. Dále také vnímáme omezené možnosti v rámci následné péče o klientky, u kterých je potřeba dlouhodobější specializovaná péče v důsledku rozvoje psychiatrické komorbidity. Tyto potřeby se snažíme sanovat v rámci navazujícího pobytového programu.

Hodnocení spolupráce se zařízeními v síti péče o uživatele drog:

Tato spolupráce je vyhovující. Za nejpozitivnější považujeme bezproblémovou spolupráci s Dětským a dorostovým detoxifikačním centrem (DADDC) nemocnice milosrdných sester sv. Karla Boromejského v Praze, se kterým jsme v průběžném kontaktu. Ve větší míře než v minulosti spolupracujeme s léčebnami návykových nemocí a psychiatrickými odděleními nemocnic Bohnice, Motol, Plzeň, Jemnice, Červený Dvůr a další. Vzhledem ke specifickému charakteru naší klientely se s nabytím účinnosti občanského zákoníku znemožnilo zařazování dětí z jiných výchovných a diagnostických ústavů do našeho programu. Naopak výrazně se zlepšila spolupráce s nízkoprahovými zařízeními a ambulantními doléčovacími službami. Nastavili jsme pravidelná setkávání a společné sdílení problematiky. Také v rámci DÚ je nastavena dobrá spolupráce s doléčovacím zařízením Sulická.

Tabulka č. 2 - Program ve školním roce 2019- 20 poskytoval služby v těchto oblastech:

	ANO	NE
Primární prevence (vč. včasné intervence u rizikových skupin)	x	
Nízkoprahové (harm reduction) služby		X
Nízkoprahové (harm reduction) služby pro uživatele tanečních drog		X
Ambulantní léčba (pouze pro klienty, kteří prošli pobytem)	X	
Intenzivní ambulantní péče (denní stacionář, strukturovaný program)		X
Rezidenční léčba (terapeut. Komunity, pobytové programy)	X	
Následná péče (ve spolupráci s DU a SVP Hodkovičky, pro klienty kteří prošli pobytem)	X	
Jiné (uveďte jaké) – rodinné poradenství	X	
Přípravný program pro klienty z DÚ a SVP Praha 4, Na dlouhé mezi 19	X	

Tabulka 3 - Personální a organizační zabezpečení programu

Kmenoví zaměstnanci Odbornost	Počet osob	Vzdělání	Zastávaná funkce	Úvazek	Obsah, náplň práce		
					Primární prevence (úvazek)	Služby Harm reduction (úvazek)	Léčba a resocial. (úvazek)
Vedoucí oddělení	1	VŠ	Terapeut, vedoucí oddělení	1,0			1,0
Psycholog	2	VŠ	Psycholog-terapeut	1,5			1,5
Odborný vychovatel-pedagog	9	VŠ, SŠ	Terapeut	7,0			7,0
Asistent vychovatele	2	SŠ, ÚSO	Noční vychovatel	1,5			1,5
Topič-údržbář	1	SOU	Topič-údržbář	0,5			0,5
Celkem:	15			11,5			11,5

Zpráva o činnosti Střediska výchovné péče

Zpráva o činnosti internátního oddělení SVP

Mgr. Jeanette Švíková

I. Charakteristika a struktura IO SVP

- a) **Internátní oddělení SVP** je samostatné preventivně výchovné pracoviště, které je organizačně a technicko - hospodářsky řízeno DÚ a SVP, Na Dlouhé mezi 19, Praha

Adresa pracoviště: Rakovského 3138, Praha 12, 143 00

Tel.: 241 770 041, mobil: 739 927 602, 770 199 928,

E-mail: svp.modrany@seznam.cz

b) Charakteristika IO SVP

- cílová skupina:

IO SVP poskytuje preventivně výchovný pobytový program klientům od šesti do osmnácti let, který je určen dětem s poruchami v chování a v prožívání, či s problémy ve vztazích a komunikaci s rodiči nebo v širším sociálním prostředí. Působnost zařízení je nadregionální.

- právní forma kontraktu:

Pobyt je realizován na základě smlouvy mezi střediskem, klientem a jeho zákonným zástupcem a je zpravidla koncipován na dobu osmi týdnů. Během pobytu dítě nepřerušuje docházku do školy, ani důležité pozitivní kontakty se svým sociálním okolím. Integrální součástí programu internátního oddělení, kromě individuální a skupinové práce s dítětem, je podpora a posílení pozitivních rodinných vazeb a rodiny jako celku. Z tohoto důvodu je důležitou podmínkou pobytu zájem a udržení spolupráce členů rodiny dítěte.

V průběhu pobytu je dále zajištěn pravidelný kontakt se školou, případně s kurátorem či dalšími odbornými pracovišti, která jsou do řešení situace dítěte a jeho rodiny zainteresována.

Pobyt je veden komunitním způsobem. Skupina je koedukovaná s maximálním počtem 8 klientů. Program pobytu je zaměřen na rozvoj osobnosti dítěte, jeho sociálních dovedností, a pomáhá dětem se učit orientovat v jejich sociálních vztazích a složitých životních situacích.

Práce v internátním oddělení probíhá z hlediska sociálních modelů ve čtyřech základních rovinách :

- a) rovina **komunitně terapeutického** působení – jako model širšího společenského prostředí
- b) rovina **skupinová a vrstevnická** – jako model blízký širšímu rodinnému prostředí
- c) rovina **individuální** – možnost navázání reálného bližšího vztahu dítěte k dospělé osobě z řad pracovníků IO SVP

d) rovina a **kontext primární rodiny** – práce se zainteresovanými členy rodiny a dítětem – klientem jako s celkem.

V práci s klienty je kladen důraz na tyto aktivity:

- vytvoření bezpečného prostředí pro klienty,
- fungování dle daných pravidel (dodržování denního režimu, vnitřního řádu, respektování autorit),
- terapeutická práce s klientem (individuální i skupinová),
- zaměření na zlepšení školní práce především v rámci pravidelné přípravy na vyučování,
- nabídka volnočasových aktivit a motivace k vhodnému trávení volného času,
- rozvoj adekvátního sebehodnocení a získání náhledu na své jednání (denní hodnocení, komunita),
- posílení sebevědomí a sebedůvěry,
- nácvik samoobslužných činností (udržování pořádku, režimové činnosti),
- nácvik a rozvoj sociálních a komunikačních dovedností,
- nácvik řešení problémů v různých sociálních i krizových situacích,
- poskytování zpětných vazeb druhým.

d) Personální obsazení IO SVP

vedoucí oddělení	Mgr. Švíková Jeanette
odborný vychovatel	Mgr. Adámek Lukáš Bc. Maršík Petr
asistent vychovatele	Mgr. Černá Dagmar Machálková Šárka Kováříková Kateřina

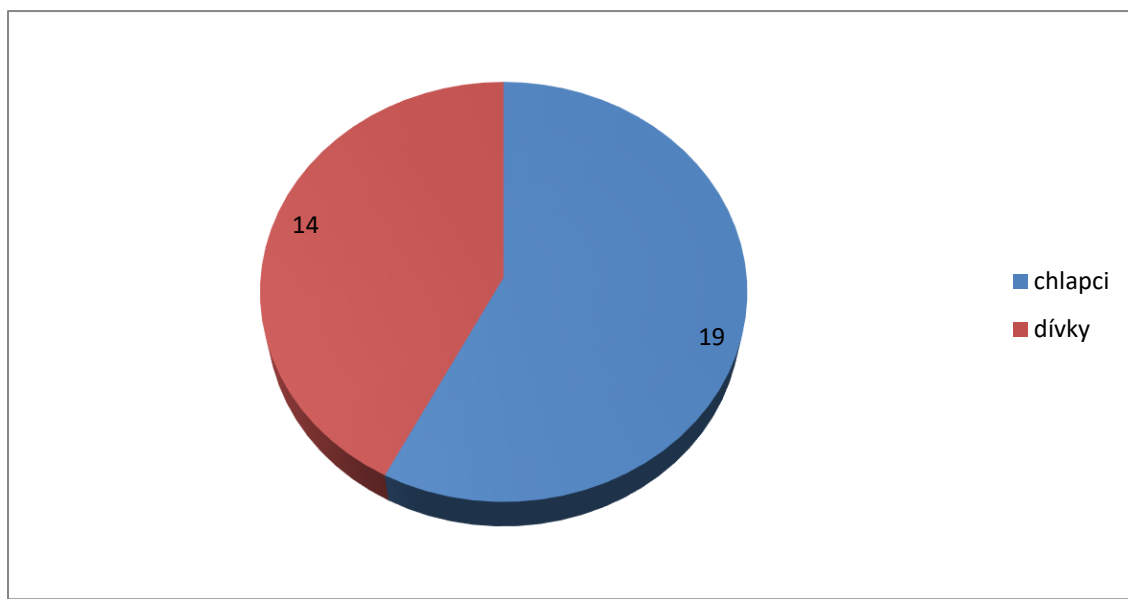
Vzdělávání pracovníků

- účast na odborných seminářích a kurzech
- pravidelná účast na týmové, případové a individuální supervizi (supervizor - PhDr. Jiří Broža)

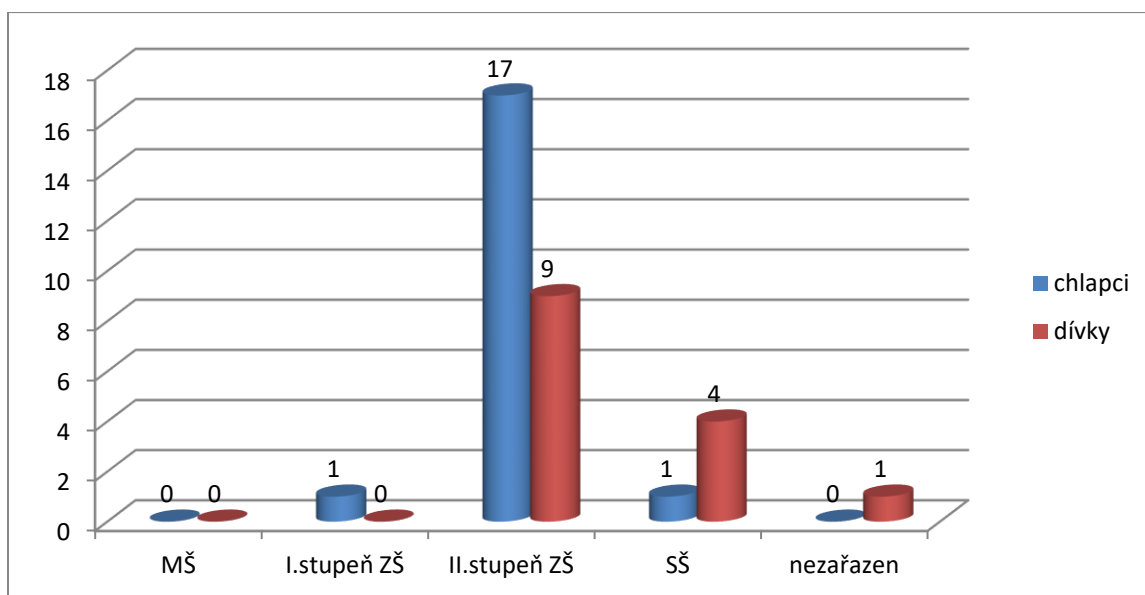

II. Statistika pobytových klientů ve školním roce 2019/2020

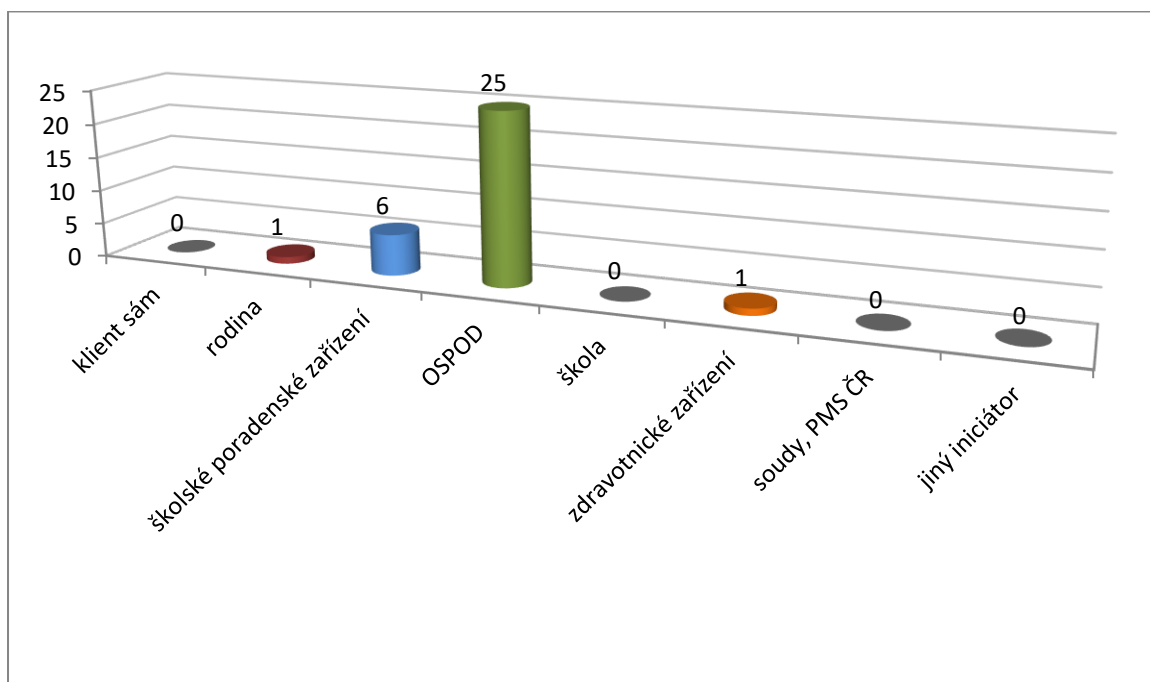
a) Počet klientů celkem 33 - z toho:

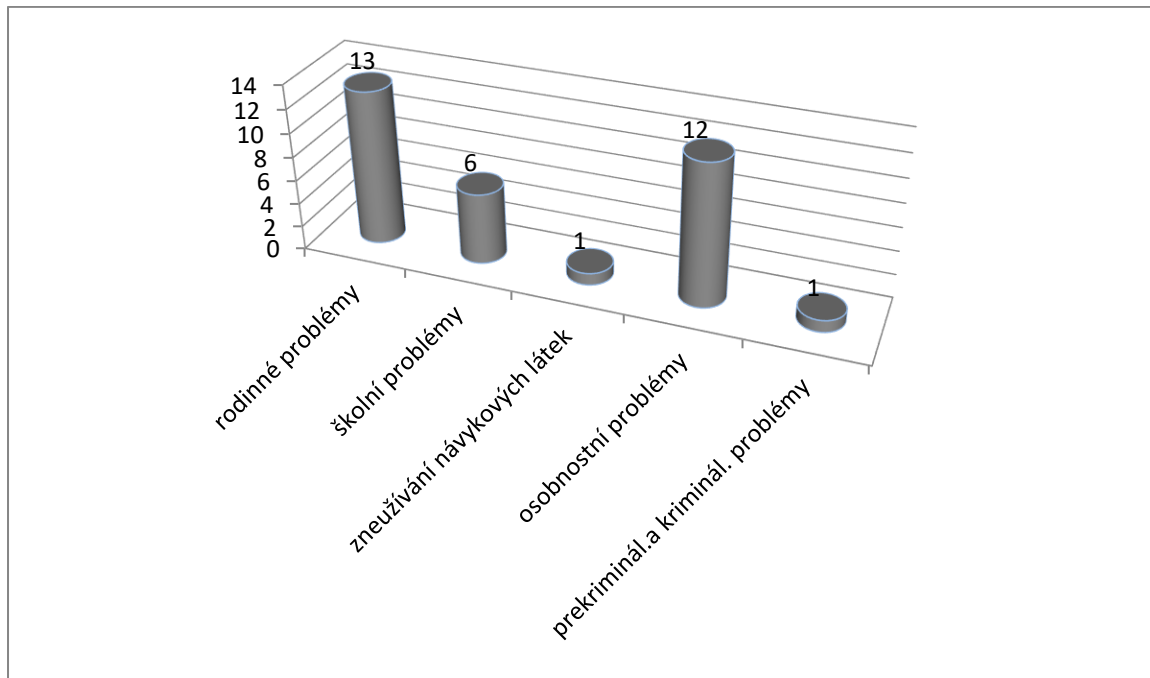
b) Rozdělení podle věkových skupin

c) Iniciátor příchodu klienta do střediska

d) Důvody přijetí klienta

III. Spolupráce s dalšími institucemi

I v tomto školním roce se dařilo rozvíjet užší propojenost mezi jednotlivými organizacemi a institucemi, které se spolupodílejí na řešení problémů našich klientů.

a) Škola

Většina klientů dochází (během pobytu v našem zařízení) do své kmenové školy. Klademe tak velký důraz na spolupráci s vedením školy, třídními učiteli a výchovnými poradci. Pracovníci oddělení jsou v pravidelném telefonickém či osobním kontaktu s vyučujícími. Pokud jsou pozváni, zúčastňují se rodičovských schůzek či výchovných komisí. Pokud zástupci školy projeví zájem, jsou zváni do IO SVP, kde mohou navštívit svého žáka a seznámit s obecnou činností střediska.

V době, kdy naše oddělení fungovalo formou denního stacionáře (tzn. od 20.5.2020 do 26.6.2020) byli pracovníci oddělení v každodenním kontaktu s učiteli kmenových škol a pomáhali klientům s distanční výukou. Obstarávali klientům výukové materiály, odesílali vypracované úkoly a byli nápomocni při plnění zadaných úkolů a osvojování si učiva.

b) OSPOD

I zde probíhá velmi úzká spolupráce mezi pracovníky OSPODU a pracovníky našeho zařízení. Během roku jsme se také zúčastnili případových konferencí. Kurátoři a sociální pracovníci velmi často navštěvují své klienty během jejich pobytu u nás.

c) Dále spolupracujeme s:

- Ambulance SVP (Praha, Příbram)
- Detoxikační oddělení pro děti a mládež (Praha)
- Acorus – centrum pro osoby ohrožené domácím násilím
- Proxima sociale – podpora rodiny
- Ambulance dětské a dorostové adiktologie (Praha)
- Cestou necestou – krizové centrum pro rodinu
- Pedagogicko psychologické poradny

IV. Práce s rodinou

Základní informace o programu a způsobu práce IO SVP jsou zákonným zástupcům předány během prvních informačních schůzek. Dvouměsíční pobyt klienta v našem zařízení je zahajován společnou skupinou s rodiči, kde se zákonní zástupci seznámí s většinou výchovných pracovníků. Během tohoto setkání dochází mezi rodiči k vzájemnému sdílení pocitu, že v tom nejsou sami, a k výměně zkušeností.

Řádné ukončení pobytu je dáno již při nástupu klienta a přesný termín je uveden ve smlouvě o poskytování preventivně výchovné péče. Pobyt je ukončen opět skupinou s rodiči, která slouží především jako hodnotící a při které jsou zákonní zástupci motivováni ke změně ve svých výchovných postojích a přístupech.

V průběhu pobytu jsou zákonní zástupci pravidelně zváni na konzultaci s klíčovým pracovníkem (garantem). Návštěvy rodičů jsou povoleny kdykoliv po předchozí dohodě s vychovatelem nebo vedoucím IO SVP tak, aby nenarušovaly hlavní výchovný program.

V. Akce realizované v průběhu internátního pobytu

V průběhu tohoto školního roku jsme pro klienty pořádali mnoho volnočasových aktivit.

- a) **Sportovní:** pro sportovní vyžití mělo středisko k dispozici pronajatou tělocvičnu a multifunkční hřiště v blízké ZŠ. Dále pak vlastní posilovnu a materiální vybavení pro sportovní činnost (např. pingpongový stůl, pomůcky na florbal, míčové hry apod.).
- b) **Tématická turistika:**
  - výlet do Modřanské rokle
  - výlet do okolí Řevnic
  - výlet po okolí Točné
  - výlet na Albertov
- c) **Navštívené instituce:**
  - Zámek Dobříš
  - Policejní muzeum.
  - Náprstkovo muzeum
  - Botanická zahrada
  - galerie DOX
  - Zoologická zahrada
  - Neviditelná výstava
  - Muzeum hraček
- d) **Navštívené festivaly**
  - Babí léto v PL Bohnice
  - Svatováclavské velebení v parku na Jezerce
- e) **Ostatní:**
  - Bowling
  - Minigolf
  - Filmové představení
  - Lanové centrum
- f) **Sezónní aktivity:**
  - Mikulášský večírek
  - Pečení perníčků a vánočního cukroví
  - Vánoční besídka v DÚ
  - Masopustní masky

V době kdy bylo v souvislosti epidemiologickými opatřeními omezeno navštěvování institucí (muzea, výstavy, školní tělocvična) jsme tyto aktivity nahrazovali výlety do přírody a pobytem na zahradě v areálu budovy.

VI. Další aktivity

a) Letní preventivně výchovný program

Začátkem letních prázdnin jsme připravili desetidenní program pro klienty, kteří v tomto školním roce absolvovali pobyt v SVP, nebo z preventivního hlediska bylo vhodné je do programu zařadit. Formou imaginárního cestování po státech světa jsme propojili edukační část s volnočasovými aktivitami a terapeuticky laděnými skupinovými technikami. Program byl zaměřen především na upevnění pozitivních změn, které nastaly v průběhu

řádného pobytu v IO SVP a na eliminaci negativních vlivů ze sociálního okolí klienta. Volnočasové aktivity napomáhaly ke zlepšení psychické i fyzické kondice (sportovní hry, celodenní výlety) a k tréninku sociálně akceptovatelných reakcí v rámci zátěžového programu.

b) Přípravný předškolní pobyt

Týden před zahájením nového školního roku jsme otevřeli program pro klienty, kterým bylo potřeba pomoci:

- nastavit pravidelný denní režim,
- obnovit návyky potřebné pro pravidelnou školní docházku,
- poskytnout projektové opakování školní látky (dle vlastního výběru)
- pomoci překonat obavu ze vstupu do školního kolektivu.

VII. Závěr a plány do budoucna

Školní rok 2019/2020 byl zásadně ovlivněn epidemiologickými opatřeními proti šíření onemocnění Covid-19. Internátní oddělení tak bylo od 12. března 2020 uzavřeno. Podpora rodinám byla poskytována pouze prostřednictvím telefonátů. Pracovníci oddělení vykonávali služby na jiných pracovištích DÚ. Oddělení bylo znovu otevřeno od 20. května 2020 a to ve formě denního stacionáře. Toto období vyžadovalo maximální úsilí v dodržování veškerých hygienických opatřeních vycházejících z nařízení vlády, MZ, MŠMT, KHS a z příkazů ředitele zařízení. To vše mělo samozřejmě dopad nejen pracovníky ale i na celý chod a program oddělení. Vše se přizpůsobovalo aktuální době a situaci. Úplnou novinkou byla pro nás dopolední výuka klientů a nutnost využívání veškeré počítačové a informační technologie. V souvislosti s tím bylo nutné přizpůsobit odpolední programy a více se zaměřit na počítačovou gramotnost, na témata o zneužívání sociálních sítí, na skupinovou práci a sportovní aktivity.

Zachováno zůstalo tematické rozdělení do dvoutýdenních bloků, které se i nadále osvědčuje. Postupné procházení osobních, vrstevnických i rodinných témat se závěrečným výhledem do budoucna je struktura, která dává klientům určitou smysluplnost a pomáhá v otevřenosti a větší spolupráci na řešení situace.

Do budoucna plánujeme nadále motivovat klienty k úspěšnému plnění programu. Posilovat zapojení rodiny do spolupráce s pracovníky SVP. Zkvalitňovat a rozšiřovat spolupráci s institucemi, které jsou zainteresovány v případě klienta. Dále bychom chtěli posílit tým o další odborné pracovníky a dovybavit oddělení novými PC a aktuálnějšími programy.

Za udržení chodu zařízení v nelehké době patří velké poděkování všem zaměstnancům IO SVP.

Zpráva o činnosti

ambulantního oddělení Střediska výchovné péče v Příbrami

Mgr. Ing. Jana Eliášová

Cíle a poslání

Ambulantní oddělení Střediska výchovné péče Příbram poskytuje preventivně výchovnou, soustavou a komplexní péči dětem a mládeži, u níž je dominantní porucha chování.

Posláním střediska je pomoci dětem, členům rodiny, pedagogům a dalším důležitým osobám porozumět příčinám obtížné situace a posílit je v hledání cest k řešení. Středisko provází své klienty v nalézání zdravého, bezpečného a odpovědného způsobu života, ve kterém dítě může naplňovat své vývojové potřeby a potenciál. Odborní pracovníci střediska poskytují služby dětem, dospívajícím a jejich rodinám v případě hrozícího rizika poruchy chování nebo ohrožení jejich sociálního vývoje.

Klienti se na nás obracejí s rodinnými, školními a osobními problémy, zejména s problémy v mezilidských vztazích. U části našich klientů se objevuje asociální chování nebo začínají experimentovat s návykovými látkami. Naše práce je založena na soustavné, systematické a komplexní péči o ohroženou skupinu dětí a mládeže a má charakter preventivní, diagnostický, poradenský, terapeutický a metodický.

Personální obsazení

Ve školním roce **2019/20** jsme pracovali v počtu sedmi odborných pracovníků ve výši 4,6 úvazků. Od června 2020 Mgr. I. Melicharová čerpala neplacené volno a v září ukončila pracovní poměr.

Personální obsazení:

Mgr. Ing. Jana Eliášová	- speciální pedagog	vedoucí oddělení	1,0
PaedDr. Jana Ptáčková	- speciální pedagog		0,6
Mgr. Iva Melicharová	- speciální pedagog		0,6
Mgr. Igor Grimmich	- speciální pedagog		0,3
Mgr. Irena Fišerová	- psycholog		0,8
Mgr. Ing. Denisa Urbanová	- psycholog		0,8
Mgr. Milena Štěchová	- psycholog		0,5
Radomila Hagarová	- uklízečka		0,25

Charakteristika klientely

V období od 1. 9. 2019 do 31. 8. 2020 požádalo o služby střediska **307 klientů** a jejich rodin.

Věk	Počet klientů	Z celkového počtu dívky
MŠ	24	9
ZŠ – 1.stupeň	139	44
ZŠ – 2. stupeň	111	51
SŠ	29	15
VOŠ, VŠ	0	0
Školsky nezařazení	4	3

Iniciátor příchodu klientů do střediska

Iniciátor spolupráce se SVP	Počet klientů
Klient sám	4
Rodiny	245
Školské poradenské zařízení	2
OSPOD	14
Škola	33
Zdravotnické zařízení	2
Soudy	4
Jiný iniciátor – dětský domov	3

Hlavní důvod příchodu klienta do střediska

Důvod příchodu	Počet klientů
Rodinné problémy	64
z toho týrání sexuální zneužívání	1
Školní problémy	68
z toho mentální retardace	2
z toho SPUCH	5
Zneužívání návykových látek	0
Osobnostní problémy	171
Prekriminální a kriminální problémy	4

Formy poskytovaných služeb a odborné pomoci

Středisko poskytuje služby založené na profesionalitě, provázanosti a vzájemné spolupráci a využívá práci s celým sociálním systémem dítěte (zapojení členů rodiny, pedagogů nebo dalších důležitých osob a organizací). Ve své práci usiluje o srozumitelnost a zastává optimistický přístup k řešení situace. Pro své klienty zajišťuje bezpečné a respektující prostředí, ve kterém podporuje svobodu volby klienta, zachovává jeho důvěru. Zastává především zájem dítěte

Práce s klientem na našem pracovišti začíná konzultací s dítětem nebo mladistvým a jeho rodiči. První setkání někdy proběhlo pouze s rodiči, kteří nás do problému uvedli. Podle povahy potíží jsme nabídli další poradenské nebo metodické vedení, diagnostiku možných příčin obtíží, případně individuální, skupinovou terapii nebo práci s celým rodinným systémem. V případě potřeby nebo zahájení dlouhodobé spolupráce bylo provedeno psychologické a speciálně-pedagogické vyšetření. V mnoha případech bylo třeba kontaktovat a spolupracovat s pedagogy škol, odbornými pracovníky OSPOD nebo lékaři.

Pro klienty s indikací pro skupinovou terapii byly otevřeny následující programy:

Dětská hrová skupina

Skupina určena nejmladším dětem s projevy neklidu a nesoustředěnosti či úzkosti, zaměřena na přípravu pro práci v dětských růstových skupinách. Byly využívány hrové, relaxační a expresivní techniky.

Skupina probíhala jednou týdně vždy v pondělí od 14.00 do 15.00.

Do skupiny bylo zařazeno 8 dětí, setkání probíhala od listopadu do února. V březnu byla práce skupiny přerušena vlivem karanténních opatření v koronavirové krizi. Skupinu vedly Mgr. Štěchová a Mgr. Urbanová

Dětská skupina středního školního věku

Skupina pro děti ve věku 10-12 let s obtížemi v oblasti sociální přizpůsobivosti, s projevy sy ADHD ale i děti úzkostné, nejisté a sociálně méně zdatné. Skupinová činnost byla zaměřena na rozvoj sociálních a komunikačních dovedností, trénink zvládání konfliktních situací, podporu zdravého sebevědomí a prevenci rizikového chování. Děti měly příležitost rozpoznávat vlastní prožívání, učily se vnímat pocity druhých a trénovat zdravé sociální jednání. Základem skupinové práce byly především techniky zaměřené na rozvoj schopnosti spolupracovat, chovat se kamarádsky, realisticky hodnotit své schopnosti a to, že za úspěchem je vždy vidět snaha.

Ve skupině se pracovalo i expresivními technikami (práce s tělem, výtvarné techniky, pískoviště, přehrávání scének vhodného a nevhodného jednání apod.).

Skupina probíhala jednou týdně vždy v úterý od 14.30 do 16.00.

Do skupiny bylo zařazeno 8 chlapců, setkání probíhala od října do března, kdy práce skupiny přerušena vlivem karanténních opatření v koronavirové krizi.. Skupinu vedly Mgr. Eliášová a PaedDr. Ptáčková.

Dětská skupina staršího školního věku

Skupina byla určena dětem ve věku 13-14let s obtížemi ve školní přizpůsobivosti, hyperaktivní, neklidné. Dále pro děti s problémy v sociální oblasti, které nevycházejí s vrstevníky, ale touží po kamarádovi. Program byl zaměřen na zvyšování sociálních dovedností, posílení sebevědomí a zvládání emocí.

Děti měly prostor jednak pro klidnou a tvořivou práci, učily se uvolnit se a odpočívat. Jako prostředek osobního vyjádření byly využívány výtvarné techniky, hrová činnost, prvky muzikoterapie, práce s tělem, relaxační a imaginativní techniky podporující komunikaci.

Skupina probíhala ve středu od 15.00 do 16.30.

Realizováno 14 setkání od listopadu do března za účasti 8 dětí. Skupinu vedla Mgr. Melicharová a Mgr. Grimmich.

Keramika

Otevřená skupina pro děti mladšího školního věku zaměřená na práci s hlínou a další tvořivé aktivity. Do skupiny byly zařazeny děti se speciálními potřebami, vyžadující více pozornosti a individuální přístup. Skupina je také určitým předstupněm pro pozdější zařazení dětí do uzavřených vrstevnických skupin.

Skupina probíhala jednou týdně v pondělí od 14.00 do 16.00.

Realizováno v průběhu celého školního roku do března. Skupinu vedla Mgr. Melicharová

Práce s rodinami - Projekt Cestou sdílení

Projekt je opakovaně realizován ve spolupráci s MěÚ a OSPOD Příbram. Je zaměřen na dlouhodobou péči o rodiny ohrožené rizikovým chováním jejich dětí a u kterých je nadějný potenciál a motivace ke změně. Do projektu bylo zařazeno deset, většinou neúplných rodin s nezletilými dětmi s rizikovým chováním. Rodiny se dlouhodobě pohybují v začarovaném kruhu vztahových, výchovných někdy i sociálních obtíží. Aktivity nabízené v projektu byly zaměřeny na podporu rozvoje osobnosti rodičů, posilování jejich rodičovských kompetencí a hledání možných změn výchovného stylu. Práce s rodinami probíhá i během roku, průběžně

probíhají individuální konzultace s rodiči a většina dětí je zařazena do dětských růstových skupin.

Zařazení do projektu Cestou sdílení umožnilo rodinám účast ve třech víkendových pobytech v říjnu, prosinci a červenci. Původně plánované termíny byly na březen a červen a vzhledem k epidemiologickým opatřením a vyhlášení nouzového stavu byly zrušeny.

Program a aktivity byly zaměřeny na společné sdílení času v podzimním a předvánočním období, kdy jsme využili možnost navázat na staré tradice a rituály, které napomáhají rodinné soudržnosti a kultivaci vztahů. Zároveň byla plně využita příležitost k reflexi vztahů a výchovných stylů v jednotlivých rodinách, k získání korektivních zkušeností, k usměrnění výchovných zásahů a podpoře potenciálu rodin. Červencový termín nabízel příležitost pracovat výhradně s rodiči dětí, kdy se hlavním tématem stalo reflektování náročného období v nouzovém stavu.

Preventivní činnost

Práce s třídními kolektivy

Práce se třídami byla zaměřena na mapování sociálního klimatu tříd a sociometrické postavení jednotlivých žáků. V programech se pracovalo především zážitkovou formou na posílení pozitivního potenciálu třídního kolektivu směrem k ozdravení vzájemných vztahů. Programy probíhaly ve spolupráci s pedagogy, kteří v počátku určovali zakázku – zaměření programové náplně. Jednotlivých setkání se třídami se třídní učitelé účastnili v roli pozorovatelů a průběh i závěr práce s kolektivem s nimi byl konzultován.

Sociálně-rehabilitační program pro klienta byl realizován v třech třídních kolektivech po dobu tří až pěti setkání. Jednomu programu předcházela diagnostika třídního kolektivu. Všem programům předcházelo vstupní a výstupní setkání s třídními učiteli. Bylo realizováno tak celkem 11 programů se třídními kolektivy. Nižší počet různých forem programů ve školách koresponduje se skutečností uzavření škol v době nouzového stavu. Předem domluvené spolupráce se školami tak byly na základě toho pozastaveny.

Letní dětský tábor, příměstský tábor

Již dvanáctým rokem se uskutečnil v rámci projektu „Provázení“ ve spolupráci s oddělením OSPOD MěÚ Příbram sedmidenní letní sociálně rehabilitační pobyt ve stanovém táboře v Hájojně Na Dědku u Rožmitálu pod Třemšínem.

Do tábora bylo vybráno 20 dětí z našich dlouhodobých, aktivně spolupracujících klientů. Jednalo se o děti, které obtížně vytváří kamarádské vztahy a často se dostávají do konfliktů s vrstevníky i dospělými. O zařazení do letního tábora je mezi našimi klienty velký zájem, přednost dostávají ti ze sociálně slabších rodin. Účast na táboře využíváme v motivování klientů. Pro větší část dětí byl tábor jedinou letní aktivitou během prázdnin.

V letošním roce se konal také opětovně pod záštitou města příměstský tábor v našich prostorách Střediska výchovné péče. Probíhal v době od 13. 7. do 17. 7. 2020. Zúčastnilo se ho 20 dětí, všechny byly našimi klienty. Pro děti byl připraven bohatý program, včetně celodenního výletu. Děti se účastnily jak sportovních, tak tvořivých aktivit. Tábor měl, jako již obvykle, skvělou odezvu.

Metodická činnost

Středisko poskytuje metodické služby, jejichž cílem je metodická podpora a edukace pedagogů v oblasti příčin a možností předcházení, zmírňování nebo zastavení poruch chování nebo rizikového chování.

Cílovou skupinou pro metodickou činnost je pedagog dítěte nebo skupiny dětí, které jsou v obtížné životní situaci, v riziku vzniku a vývoje poruch chování, nebo rizikového chování, jedná-li se o řešení situace ve vztahu k dítěti.

S pedagogickými pracovníky a rodiči byla individuálně konzultována problematika specifických vývojových poruch chování, sy ADHD, dětské agresivity a možnosti práce s problémovým dítětem ve škole. Nadále jsme úzce spolupracovali s PPP Příbram při přípravě podkladů k vystavení integračních posudků a žádostí o pedagogické asistenty pro naše klienty.

Intervize, supervize

Všichni odborní pracovníci střediska procházejí dlouhodobou, kontinuální supervizí, V loňském školním roce se uskutečnila čtyři supervizní setkání vedená PhDr. Janem Smolkou. Pod vedením PaedDr. Jany Ptáčkové jsme se jedenkrát měsíčně setkávali na společných intervizích, které byly zaměřeny na postup práce s klienty nebo týmovou spolupráci. Společně jsme sdíleli obtíže případové práce a vzájemně si poskytovali zpětnou vazbu, podporu a inspiraci pro další práci s klienty. Intervizní úhel pohledu nám rozšiřuje náhled na možné příčiny i řešení potíží klienta a to v celém sociálním kontextu. Zároveň umožňuje efektivnější využití potenciálu týmové spolupráce pracovníků.

Osobnostní rozvoje a průběžné vzdělávání odborných pracovníků

Jednotliví odborní pracovníci se kontinuálně vzdělávají podle svého profesního zaměření a své odborné specializace. Průběžně se sebevzdělávají studiem odborné literatury, studiem speciálních odborných textů, které využívají pro svou práci, dle své specializace se účastní seminářů a přednášek. Naše psycholožka D. Urbanová je v dlouhodobém sebezkušenostním výcviku zaměřeném na práci s traumatem.

.

Spolupráce s ostatními organizacemi

Středisko je součástí sítě služeb města Příbrami. Spolupracuje zejména se školskými poradenskými pracovišti (pedagogicko-psychologickou poradnou v Příbrami a speciálně pedagogickým centrem) a se sociálními odbory a odděleními sociálně právní ochrany městských úřadů regionu a s dalšími subjekty, které se podílejí na prevenci rizikových jevů. Jsme aktivními členy pracovní komise prevence kriminality, kde se podílíme na realizaci Programu prevence kriminality na místní úrovni.

Období koronavirové krize

V době nouzového stavu a koronavirové epidemie byl provoz na pracovišti zajištěn.

S klienty, kteří se na nás obraceli, jsme byli v telefonickém kontaktu, případně jsme využívali mailové komunikace. Dodržovali jsme všechna doporučená bezpečnostní opatření. Na oddělení jsme měli vypracovaný krizový plán a pravidla provozu pro období epidemiologické krize.

Zpráva o činnosti ambulantního oddělení Střediska výchovné péče v Praze 12 Modřanech, Rakovského 3138

PaedDr. Jolana Marková

Cíle a poslání

Ambulantní oddělení Střediska výchovné péče je detašovaným pracovištěm zařízení Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče Praha 4, Na Dlouhé mezi 19. Středisko je preventivním, specializovaným pracovištěm poskytujícím speciálně pedagogické a psychologické služby dítěti a jeho rodině s rizikem či s již rozvinutými projevy poruch chování a negativních jevů v sociálním vývoji, u nichž není nařízena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova, osobám odpovědným za výchovu a pedagogickým pracovníkům.

Středisko poskytuje službu také dětem navracejícím se z ústavní výchovy a je nápomocné při jejich integraci do společnosti. Cílem preventivní péče ve Středisku je předcházení či alespoň zmírnění dopadu ohrožení dítěte a jeho rodiny a řešení dopadu tohoto ohrožení. Rodina je podporována jako celek, také je tak na ni nahlíženo.

Preventivní péče se zaměřuje na práci s celým sociálním polem dítěte a jeho rodiny. Středisko intenzivně meziresortně spolupracuje s ostatními odbornými pracovišti a účastní se případových konferencí, odborní pracovníci jednají vždy v nejvyšším zájmu dítěte.

Personální obsazení

Ve školním roce 2019/2020 jsme pracovali do prosince 2019 při obsazení 5,1 odborných pracovníků, od ledna 2020 v počtu 3,3 odborných pracovníků. V týmu byl zastoupen mužský úhel pohledu v počtu dva odborní pracovníci a ženský úhel pohledu v počtu 2,5 odborných pracovníků. Při práci s rodinou je důležité, aby byl přítomný mužský i ženský element.

Ve školním roce 2019/20 jsme pracovali v personálním obsazení:

do prosince 2019 - 5,1 pracovních úvazků
od ledna 2020 - 3,3 pracovních úvazků

PaedDr. Jolana Marková	- speciální pedagog/ vedoucí oddělení	1,0 pracovní úvazek
Mgr. Ivana Pokorná	- speciální pedagog	1,0 pracovní úvazek
PhDr. Pavel Klíma, CSc	- psycholog	0,8 pracovní úvazek
Mgr. Michal Voldřich	- psycholog	0,75 (do prosince 2019) pracovní úvazek
Mgr. Hana Campagna	- psycholog	1,0 (do ledna 2020) pracovní úvazek
Mgr. Hana Otevřelová	- speciální pedagog	0,5 pracovní úvazek

Romana Martinkovská - uklízečka

0,35 pracovní úvazek

Charakteristika klientely

V období od 1.9.2019 do 31.8.2020 požádalo o služby střediska **320 klientů** a jejich rodin.

Věk	Počet klientů	Z celkového počtu dívky
MŠ	11	3
ZŠ – 1.stupeň	126	42
ZŠ – 2. stupeň	121	61
SŠ	56	33
VOŠ, VŠ	6	5
Školsky nezařazení	0	0

Iniciátor příchodu klientů do střediska

Iniciátor spolupráce se SVP	Počet klientů
Klient sám	31
Rodiny	219
Školské poradenské zařízení	2
OSPOD	18
Škola	48
Zdravotnické zařízení	2
Soudy	0

Hlavní důvod příchodu klienta do střediska

Důvod příchodu	Počet klientů
Rodinné problémy	158
z toho týrání sexuální zneužívání	1
Školní problémy	94
z toho mentální retardace	0
z toho SPU/CH	36
Zneužívání návykových látek	0
Osobnostní problémy	68
Prekriminální a kriminální problémy	0

Formy poskytovaných služeb a odborné pomoci

V r. 2019/2020 na ambulantním oddělení SVP Modřany probíhaly v rámci preventivní speciálně pedagogické a pedagogicko-psychologické pomoci dětem, mládežtvým a jejich rodinám, školám, následující formy terapie a poradenství:

- ✓ individuální terapie
- ✓ rodinné terapie
- ✓ skupinové s týdenní frekvencí setkávání
- ✓ školní vrstevnické skupiny

- ✓ preventivně – terapeutické služby (výjezdy, semináře pro pedagogické pracovníky, regionální setkávání se sociálními pracovníky, mezirezortní odborné semináře)
- ✓ psychologická a speciálně pedagogická diagnostika

Individuální terapie

Terapie v dětském a adolescentním věku je nedílnou součástí péče o dítě a jeho rodinu. Rozdíly v terapii dětí a adolescentů jsou odvozeny od charakteristik typických pro jednotlivá vývojová období. Tyto vývojové charakteristiky se projevují na úrovni emoční, kognitivní a behaviorální, na úrovni intrapsychické i interpersonální. Pro terapii je významný kontext subjektivního prožívání dítěte a adolescenta. Subjektivní prožívání nemusí být zcela shodné s tzv. objektivním posuzováním dítěte a okolností jeho života, ale může mít podstatný vliv na vývoj psychopatologické symptomatiky. Porozumění dětskému a adolescentnímu prožívání a myšlení a zájem terapeuta o tento svět jsou nezbytnými podmínkami pro úspěšnou psychoterapii. U menších dětí je jedním ze základních komunikačních prostředků hra. Terapeut musel být opatrný ve vztahu k objektivním údajům rodičů o dítěti. Výrazný rozdíl při individuální práci s dětmi a dospělými byl způsob komunikace v souvislosti s vývojovými obdobími. Volba terapeutických technik byla odvozena od klinické situace. Přístup k dítěti v krizové situaci byl aktivní, strukturovaný a poskytující přímou pomoc dítěti i rodičům. Při individuální práci jsme používali techniky psychorelaxační, arteterapeutické, muzikoterapeutické, dramaterapeutické, hrové terapie, imaginace.

V individuální terapii jsme vycházeli z myšlenek **integrativní terapie**. Využívali jsme **psychodynamickou psychoterapii**, zaměřenou na současné vztahy dítěte a její reálný kontext, ve kterém dítě prožívá konflikty, je frustrováno a nemá dostatek citové podpory od důležitých blízkých osob. Pro proces terapeutické změny byl podstatný vztah dítěte s terapeutem, v němž dítě získávalo emočně korektivní zkušenost. Emočně korektivní zkušenost může vést ke změně emočního prožívání a interpersonálního chování dítěte. Cílem terapie bylo odstranit překážku, která omezuje psychický růst a vývoj dítěte (hra, cílená činnost, psychodrama, psychogymnastika).

U klientů jsme využívali také principů **behaviorální terapie** zejména ve dvou směrech: posílení žádoucího chování dítěte a redukování nežádoucího chování.

Techniky, které byly používány, zahrnovali zejména:

- * techniky operačního podmiňování – jde zejména o zpevňování žádoucího chování a odstranění nežádoucího chování

- * **expoziční přístup** – dítě se postupně vystavuje podnětům, ze kterých má strach, vystavování dítěte objektu strachu je postupné a předpokládá seřazenou hierarchii obtížnosti
- * **modelování** – metoda vychází z principů zástupného učení, dítě postupně zkouší žádoucí chování v přítomnosti terapeuta a později v přirozených situacích. Podmínkou je zpevňování každé žádoucí reakce dítěte,
- * **kognitivní techniky**, které jsou zaměřeny na změnu dysfunkčních myšlenek a vnitřních postojů. Jsou cíleny na vytváření sebeovládání, řešení problémů, zvládání stresu (sebeinstrukční trénink)

Kognitivně behaviorální terapie vychází z teorie učení a příčiny poruch vidí v interakci dítěte s prostředím, zaměřuje se na pozorovatelné, konkrétní a ohraničené chování dítěte, klade si konkrétní cíle a předpokládá aktivní spolupráci dítěte.

Humanistická a existenciální terapie, která zdůrazňuje zejména lidskou individualitu, seberealizaci člověka, oblast duchovních hodnot, a subjektivitu lidské zkušenosti. Vztah s terapeutem je jedinečným setkáním, které může napomoci procesu vnitřního růstu.

Rodinné terapie

Vycházeli jsme ze systemické rodinné terapie, která se podle rámcových etických směrnic německého společenství rodinné terapie (Ethik- Rahmenrichtlinien, 1997) vyznačuje úctou, respektem a pozitivním příklonem ve vztahu k jednotlivcům a systémům. Zahrnuje akceptování jednotlivců jako osob a neutralitu ve vztahu ke všem členům systému. Účastníci jsou považováni za experty na sebe a na své problémy a jsou povzbuzováni, podporováni a doprovázeni při objevování a využívání vlastních zdrojů a při přebírání osobní odpovědnosti za hledání možností řešení problémů.

Rodinná terapie představuje terapeutickou orientaci, která klade důraz na rodinný systém. Základní tezí je zjištění, že rodina představuje rodinný systém s dynamickými vztahy jednotlivých účastníků, kdy selhání jednoho člena, „identifikovaného klienta“, má co dělat s rovnováhou celého systému. Rodinná terapie zdůrazňuje cirkulární kauzalitu (vzájemnou propojenost různých jevů v rodině), která se na rozdíl od tzv. lineární kauzality jeví více odpovídající rodinnému dění, problémům dítěte i možnostem ovlivnění interakcí v rodině.

Rodinná terapie ve Středisku byla zaměřena zejména na následující oblasti.

- * **explorace vzájemných interakcí a vazeb členů rodiny a jejich vztah k identifikovanému problému**

- * pozitivní změna interakcí v rodině
- * posílení schopnosti rodiny řešit vlastní problémy

Odborní pracovníci Střediska, kteří pracovali formou rodinné systemické terapie mají ukončený základní i supervizi výcvik v systemické rodinné terapii.

Pracovní formy a postupy vycházejí zejména z teorií:

- * sociálního konstruktivismu, který přirovnává lidské osudy k vyprávěným příběhům. Příběh rodiny se opakovaným vyprávěním pozměňuje, převyprávěním se dosahuje terapeuticky významné rekonstrukce starých (traumatických) významů a objevuje se prostor pro rekonstrukci rodiny, respektive konstrukci nového, pozitivnějšího rodinného příběhu
- * cirkulárního dotazování (nepřímý způsob získávání informací, např.: „co si myslíte, že si přeje Vaše dítě“)
- * technika externalizace (symptom dítěte je označen jako něco vnějšího, co nepatří k jeho osobnosti)

Při své práci jsme nevycházeli pouze ze systemické rodinné terapie, ale přikláněli jsme se k psychoterapii integrativní, která je uzpůsobená konkrétním potřebám klientů. Využívali jsme strukturální rodinnou terapii (práce s hranicemi, subsystémy rodičů, dětí a prarodičů) – cílem strukturální terapie je pomoci rodině znovu vytvořit zdravou strukturu s přiměřenými hranicemi a adekvátním uspořádáním rodinných subsystémů. Dále jsme využívali strategickou rodinnou terapii, především technik paradoxní intervence a ukládání domácích úkolů. Také jsme pracovali s klienty formou terapie behaviorální, která je založena na modelech sociálního učení a je zaměřena na zlepšení komunikace v rodině a na zlepšení schopnosti rodiny řešit problémy. Využívala se také edukativní práce s rodinou (např. poskytnutí a propracování informací a přístupů k dítěti).

Pro práci s rodinou jsme využívali metodu „Ostrov rodiny“ jejímž autorem je PhDr. Zdeněk Rieger, který byl naším dlouholetým kolegou, a měli jsme možnost s ním dlouhodobě spolupracovat, což obohatilo náš profesní růst.

Při práci s dětmi navracejícími se z ústavní výchovy jsme pracovali především s rodinným systémem, využíváme literatury našeho kolegy „Návrat k rodině a domů“.

Skupinová terapie byla organizována v několika formách

Skupinová terapie byla zaměřena především na oblast interpersonálních vztahů, na význam vztahů dítěte s vrstevníky a na oblast sociálních dovedností. Ve skupinové psychoterapii s dětmi jsme respektovali věková specifika, a to v oblasti emočního, kognitivního a

interpersonálního vývoje. Skupinová práce nám umožňovala využít fakt, že dítě obvykle vyjadřuje samo sebe více chováním a vnějšími projevy než verbalizací a introspekci a tuto aktivitu dítěte bylo ve skupině možné modifikovat. Dospívající mohl dosáhnout vzhledu do vlastních problémů a konfliktů v konkrétní situaci s užitím zpětné vazby nejen od terapeuta, ale také od ostatních členů skupiny. Skupina představovala pro dítě psychologicky bezpečné prostředí, v němž se nemuselo obávat odmítnutí nebo zesměšnění. Jedním z úkolů psychoterapeuta v dětské skupině bylo zajistit bezpečnou atmosféru skupiny. Jeho role oproti skupinové psychoterapii s adolescenty byla aktivnější, více strukturující dění ve skupině. Ve skupinách byly využívány rozličné techniky (arteterapie, muzikoterapie, psychodrama, psychosociální hry). Optimální sestavení skupiny respektovalo věková specifika a homogenitu výběru. Metaforou pro tento typ výběru byl princip Noemovy archy, představující párový výběr.

- ✓ skupina psychorelaxační pro děti ml. školního věku (Mgr. Voldřich, Mgr. Campagna)
- ✓ postpéčová skupina adolescentů koedukovaná (dr. Klíma, Mgr. Pokorná)

Skupiny byly organizovány jako uzavřené, skupina- psychorelaxační byla otevřená. Z hlediska pohlaví koedukované, některé byly pokračující. Ve skupinách se nepracovalo s toxikomany a s jedinci s trestnou činností nebo s nařízenou ÚV. Rovněž jsme nepracovali s klienty se závažnou psychiatrickou diagnózou. Základním pravidlem účasti klientů ve skupině byla dobrovolnost. S každým klientem a jeho zákonným zástupcem byla před zahájením skupiny podepisována dohoda o spolupráci.

Všechny skupiny byly vedeny zkušenými odbornými pracovníky střediska. Orientace skupinové terapie směřovala k prevenci poruch chování, ke zvýšení odolnosti vůči sociálně patologickým jevům, k prevenci šikany, k řešení vrstevnických a partnerských vztahů a k práci s problematickými rodinami.

Skupiny se účastnily výjezdových setkání dle finančních možností (pro klienty hrazeno z grantu, sponzorských darů, příspěvků klientů) a podle vytíženosti odborných pracovníků. Klienti mladšího školního věku se zúčastnili jednodenní zátěžového výjezdu v okolí Prahy. Postpéčová skupina klientů se účastnila jednoho čtyřdenního zátěžového výjezdu v Krkonoších.

Vrstevnícká skupina pro děti mladšího školního věku

Využívala technik terapie hrou, kde byl kladen důraz na prvky muzikoterapeutické, dramaterapeutické, arteterapeutické, neverbální techniky komunikace (práce s tělem), sociální interakci. Byla určena pro děti mladšího školního věku a probíhala jednou za týden od měsíce října 2019 do ledna 2020.

Setkání skupiny probíhalo vždy v úterý 1x za týden od 16⁰⁰ – 17⁰⁰h. Skupina byla zaměřena na mladší školní věk žáků ZŠ. Skupina byla početně limitována na max. 8 klientů. Každý klient a jeho zákonný zástupce podepsali kontrakt se SVP.

Skupina měla za úkol:

- ✓ rozvíjet sociální kompetence klientů
- ✓ zlepšovat orientaci ve skupinové interakci
- ✓ procvičovat hrubou i jemnou motoriku formou, která je pro dítě zábavná a motivující
- ✓ naučit relaxovat
- ✓ vytvářet prostor pro vyjádření a sdílení různých druhů pocitů a nálad, napomáhala k lepší adaptaci a orientaci dítěte v emocionálních stavech, vytvářela chráněný prostor pro ventilování, formulování, zpracování myšlenkových obsahů klientů, což napomáhalo k užitečnějšímu a smysluplnějšímu jednání v sociálních systémech

Klienti se zúčastnili jednoho zátěžového výjezdu.

Postpéčová vrstevnícká skupina

Byla určena adolescentním klientům, kteří jsou dlouhodobě v naší péči a vyžadují nadále pravidelnou odbornou podporu. Jedná se o klienty s autistickými rysy, pro které je udržování sociálních kontaktů obtížné. Byla zaměřena především na rozvoj a podporu jejich sociálních dovedností. Skupina byla koedukovaná. Počet klientů ve skupině byl 6. Interval setkávání 1x za měsíc. Tito klienti se zúčastnili jednoho výjezdového setkání.

Školní vrstevnícké programy

Preventivní skupiny zaměřené na sociální role, komunikaci ve škole, vztah učitel - žák, problematika šikany (preventivní program, intervenční program). Samotné práci vždy předcházela diagnostika vztahů mezi spolužáky. Výsledky šetření byly následně analyzovány a využity pro další práci se třídou. Programy byly sestaveny z několika tematických modulů, které na sebe kontinuálně navazují. Moduly probíhaly formou diskuzí, psychoher či nonverbálních technik. Skupiny probíhaly jednou za čtrnáct dní. Program byl vytvořen pro 4-5 setkání s třídním kolektivem a třídním učitelem.

Spolupráce se školami

Vedle spolupráce s rodinou spolupracovalo naše zařízení se školou, kam dítě docházelo. S učiteli je obvykle konzultována postavení dítěte ve třídě a jeho celková situace ve vzdělávacím procesu. V případě potřeby byla provedena diagnostika třídy a na ní navazující návrhy řešení. Úzká spolupráce našeho zařízení se školami přinesla značný posun v řešení nelehké situace klienta a jeho rodiny. Samotní zástupci škol se na naše zařízení obraceli s žádostí o podporu při vytváření a realizaci individuálních vzdělávacích plánů. Odborní pracovníci se také aktivně účastnili setkání metodiků prevence škol Prahy 12.

Zapojení do projektu preventivních programů na Praze 12

Spolupracovali jsme s MČ Prahy 12 na programu prevence kriminality, tento projekt úzce navazoval na usnesení Rady MČ Prahy 12 o vzniku komunitního plánování, jehož cílem bylo zkvalitnění života občanů v daném regionu, což nebylo možné bez preventivního působení na oblast sociálně patologických jevů. Tento projekt předpokládal, že nejvíce ohroženou skupinou jsou děti a mládež, a to v důsledku jejich sociální nezralosti, snadné ovlivnitelnosti a stále komplikovanějšího společenského kontextu. Vycházelo se ze stávající dlouhodobé spolupráce státních a nestátních subjektů působících v oblasti primární, sekundární a terciární prevence

Návaznost na další zdroje

Středisko se zaměřovalo především na podporu a spolupráci s celým rodinným systémem a celým sociálním polem dítěte. Z tohoto důvodu Středisko intenzivně pracovalo s ostatními odbornými pracovišti napříč resorty. Odborní pracovníci se účastnili případových konferencí a jednali vždy v nejvyšším zájmu dítěte.

V uplynulém školním roce byli někteří pracovníci součástí komplexní péče (uskupení odborníků z různých resortů), která se podrobně věnuje klientům Prahy.

Odborní pracovníci střediska pomáhali klientům rozšiřovat sociální podporu v celé šíři jejich sociálního prostředí, a to jak individuální (podpora kompetencí rodičů), tak institucionalizovanou (práce se školou). V případě potřeb klienta pomáhali pracovníci Střediska využívat sítě služeb dostupných v jeho okolí, a to jak ve státní, tak nestátní sféře. Snahou bylo podporovat nezávislost klienta na sociálních službách.

- Středisko napomáhalo klientům využívat další školské, zdravotní a sociální služby. Pokud to bylo možné a vhodné, doporučil klientovi vedoucí případu po ukončení poskytování péče návazné služby.

- Pokud nebylo Středisko schopno poskytnout klientovi odpovídající péči, zprostředkovalo mu adekvátní kontakt na jiné odborné pracoviště.
- Středisko mělo vytvořený seznam návazných odborných služeb. Tento seznam byl pravidelně aktualizován.
- Pokud to vyžadovala klientova situace, spolupracovalo Středisko při řešení klientovy situace s dalšími institucemi či odborníky, se souhlasem klienta a jeho zákonných zástupců se účastnilo případových konferencí

Profesní rozvoj pracovníků

Všichni odborní pracovníci Střediska procházeli dlouhodobou, kontinuální supervizí. Aktuálně pod vedením PhDr. V. Junkové. Supervizní setkání probíhala dle plánu jedenkrát za měsíc. Supervize byla zaměřena na předcházení psychosociálního stresu a syndromu vyhoření, na řešení obtížných situací a vztahů s klienty, jejich rodiči a dalšími osobami zodpovědnými za výchovu, na týmové procesy probíhající na pracovišti, na zvyšování kvality a etiky práce s klienty.

Každý odborný pracovník měl také možnost intervizně konzultovat s vedoucí střediska o klientech. Doba k tomu určená byla každý pracovní den od 8.00 do 9.00h., tento čas byl pro intervize aktivně využíván.

Jednotliví odborní pracovníci se kontinuálně vzdělávali podle svého profesního zaměření a své odborné specializace. Průběžně se sebevzdělávali studiem odborné literatury, studiem speciálních odborných textů, které využívají pro svou práci, dle své specializace se účastnili seminářů a přednášek. Středisko ve spolupráci s DÚ a SVP zajišťovalo profesní rozvoj jednotlivých pracovníků, jejich znalostí a dovedností, které jsou předpokladem pro výkon jejich činností.

Pedagogičtí pracovníci mají po dobu výkonu své pedagogické činnosti povinnost dalšího vzdělávání, kterým si obnovují, upevňují a doplňují kvalifikaci. Vedoucí Střediska podporoval profesní dlouhodobé vzdělávání pracovníků a vytvářel jim podmínky pro účast na tomto vzdělávání. Pracovníci měli též možnost sami navrhnout, v kterých oblastech se chtějí vzdělávat. Využívali k tomu též akreditovaných vzdělávacích programů. Jeden pracovník je v dlouhodobém výcviku v psychoanalytické psychoterapie dětí a dospívajících u ČSPAP, rodinní terapeuti se pravidelně účastní setkání Dne rodinných terapeutů a supervizních setkání rodinných terapeutů.

Zpráva o činnosti školní jídelny

Ing. Bc. Jan Kopecký

Školní jídelna je zařazena do Rejstříku škol a školských zařízení jako součást DÚ a SVP

Školní jídelna poskytuje služby dle § 119 zákona č. 561/2004 Sb., a to:

- zajišťuje klientům Diagnostického ústavu celodenní stravu skládající se z 6ti chodů (snídaně, přesnídávka, oběd, svačina, večeře a večeře II.).
- zajišťuje stravování zaměstnanců Diagnostického ústavu (oběd, večeře).

Místo poskytování služeb: Na Dlouhé mezi 69/19, 147 00 Praha 4

Nejvyšší povolený počet stravovaných: 100

Období od 1.9.2019 do 31.8.2020 bylo pro náš úsek velmi hektické. Z prvotního šoku skokových změn v cenové hladině potravin ke konci roku 2019 rovnou do koronavirového kolotoče od 1Q 2020. Za školní rok 2019-2020 konstatuji, že stravní norma i finanční limit byl dodržen dle požadavků. Práci nám velmi stěžovala neurčitost, která nám znemožňovala odhad do budoucnosti na dobu delší než 1-2 týdny v lepším případě, a to až už v počtu klientů, tak v cenové hladině i dostupnosti sortimentu potravin. Stále vytváříme náš jídelníček na 365 dnů, který bude splňovat požadavky jak na spotřební koš, tak na dodržení finanční normy a bude opakovatelný. Po zkušenostech z tohoto školního roku jsme schopni pracovat jako tým v podmínkách neurčitosti a to i za zvláštních podmínek jakými jsou režim pandemického ohrožení. Jsme schopni dodržovat přísná hygienická nařízení, jakými jsou oddělené pracovní sekce, dezinfekce tepelnou i chemickou cestou a jejich vzájemné kombinace. Jsme schopni flexibilně reagovat na jakoukoli poptávku související s naším základním posláním a jsme schopni reagovat na náhlé propady trhu, až už cenové, tak i v dostupnosti sortimentu. Toto období prověřilo naši připravenost a nové poznatky jsou implementovány v rámci metodiky do běžného provozu.

Metodika postupu v situaci epidemiologicko-pandemického rizika v návaznostech na koronavirovou pandemii v ČR pro úsek školní kuchyně a jídelny.

Druhy rizik: vnější – působí z vnějšího prostředí a při typování možného ohrožení budeme brát v úvahu, že pracujeme sice v uzavřeném provozu hlavní budovy, ale nebezpečí možné kontaminace přichází se vstupy materiálními (neživé) povahy (zboží) tak i možné přímé kontaminace z člověka na člověka dodavatelskou cestou. Při výskytu epidemiologického

ohrožení budeme eliminovat rizika okamžitým nařízením všem dodavatelům, aby do prostoru školní jídelny (kuchyně) vstupovali po ohlášení interkomem (zvonkem na bráně) zásadně v roušce, rukavicích a řádně si očistili obuv v čistící zóně za dveřmi. Předpokládáme, že i dodavatelé eliminují svá vnitřní rizika a jejich zaměstnanci jsou vybaveni ochrannými pomůckami a jsou bez příznaků nemoci. Zboží, které nám dodavatelé dovážejí je zafoliováno v přepravních klecích, které po příjmu připojíme na 10 minut k ozónovému vyvíječi (ozónátoru) a tím ošetříme obaly z vnější strany. Zásobovací koridor se denně ošetřuje chemickou cestou. V rámci prevence jsou dezinfikovány společné dotykové plochy v celém areálu příslušným prostředkem. Jedná se o zábradlí, kliky dveří, zvonky, telefony každý den. Toto provádí zaměstnanci údržby. Zároveň doplňují dezinfekci na ruce, rukavice a jednorázové návleky na obuv u každého vstupu do budovy

vnitřní- v našem případě je vnitřní riziko reprezentováno zaměstnanci naší organizace a klienty. V rámci vnitřních nařízení prevence přenosu epidemiologické hrozby se počítá se znovu zavedením opatření, které se ukázalo jako v pandemickém čase jako velmi efektivní. Každý ze zaměstnanců po vstupu do budovy použije dezinfekční gel na ruce a použije přezůvky, případně jednorázové návleky na boty. V prostoru budovy je pohyb povolen pouze nezbytně a v roušce. Počítáme též se zavedením plošného měření tělesné teploty zaměstnanců, které probíhalo každý den ráno mezi 8-9hod. Každý, kdo přijde na pracoviště po tomto termínu, se dostaví na individuální měření tělesné teploty do kanceláře osoby k tomuto účelu ustanovené. Ze strany klientů je jejich pohyb koordinován vychovateli a v rámci zvoleného postupu přicházejí do školní jídelny ve stanovený čas, abychom oddělili jednotlivé oddělení a skupiny od sebe. Výdej jídla probíhá v ochranných rouškách a rukavicích. Po konzumaci veškerý použitý inventář strážníci narovnají do pojízdných stojanů, které jsou k tomuto účelu vyhrazené. Proveďte se dezinfekce stolů a dotykových ploch a vyvětrá se společný prostor před nástupem další skupiny strážníků. Všechno použité nádobí se v ochranných pomůckách přepraví ve stojanech do umývárny nádobí a postupujeme jako každý jiný den. Vše dáváme do myčky včetně tácu a chemicky i teplotně ošetříme.

Pracovní tým respektuje veškerá vnitřní opatření vydané ředitelem organizace. Informace o aktuálních opatřeních se distribuuje stanovou elektronickou cestou a každý vedoucí úseku informuje ostatní kolegy. Při úklidu dbáme na dezinfekci společných dotykových ploch. Prostor školní jídelny denně dezinfikujeme ozonátorem.

Počet jídel vydaných za školní rok 2019/2020

Klienti: 48 381   Zaměstnanci: 8 258

Další vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2019/2020

- I. Pregraduální studium – dokončuje
  - a. Speciální pedagogika 1
  - b. Adiktologie 6
  - c. Sociální pedagogika 1
  - d. Historie a společenské vědy 1
  - e. Výtvarná výchova se zaměřením na vzdělávání 1
  - f. Dějepis se zaměřením na vzdělávání 1

- II. Postgraduální studium – dokončuje
  - Pedagogická psychologie 1

- III. Interní vzdělávání
  - a. Intervizní setkávání pro pracovníky základního pobytu DÚ a SVP
PaedDr. Jana Ptáčková
  - b. Workshop „Bad girls“ – PhDr. Pavla Doležalová
  - c. Kurz řešení konfliktních situací - SORUDO

- IV. Další vzdělávání pedagogických pracovníků
  - a. Výcvikový kurz KBT 1
  - b. Výcvikový kurz SUR 2
  - c. Výcvik a vzdělávání v prevenci a terapii psychotraumatu
Rafael Institut 1
  - d. Výcvikový kurz systemické terapie, Institut rodinné terapie 1
  - e. Výcvikový kurz v katatymně imaginativní psychoterapii, ČSKIP 1
  - f. Výcvikový kurz psychoanalytické psychoterapie zaměřené na
děti a dospívající, ČSPAP 1
  - g. Kurz Řešení školní šikany a kyberšikany první úrovně 1
Řešení školní šikany a kyberšikany II
  - h. Vzdělávací program pro metodické průvodce, NÚV 2

i. Školící a výcvikový kurz IDS, Hogrefe – Testcentrum	1
j. Konference Děti s poruchami (v) chování, NÚV	6
k. Konference PPRCH XVI. ročník Klinika adiktologie 1. LFUK a VFN	4
l. Rizikové chování dětí a mladistvých, Zdravotnické fórum	1
m. XIV. ročník Národní adiktologické konference a Cena adiktologie 2019	3
n. Seminář Aktuální pohledy na sy. CAN Společnost sociální pediatrie ČLS JEP	1
o. V. Kongres pediatrie pro praxi, Solen, s.r.o.	2
p. V. konference NAUTIS	1
q. Konference Vztah, láska a péče o duši v arteterapii a filosofii Kreatos o.p.s.	1
r. Kurz Základy cirkusové pedagogiky pro pracovníky s mládeží Cirqueon, o.p.s.	1
s. Konference Co je to ACE – Adverse Childhood Experience?, Natana	1
t. Klinicko-psychologické dny ČMPS	1

Základní údaje o hospodaření za kalendářní rok 2019

Libuše Doleželová

Hodnocení nákladů a výnosů za hlavní činnost, hodnocení závazných ukazatelů:

Poskytnutá dotace ze státního rozpočtu byla využita v souladu se závaznými ukazateli rozpočtu, kterými jsou NIV celkem, MP celkem, OON a limit počtu zaměstnanců. V hodnoceném roce 2019 byla dotace (v ONIV) zřizovatele doplněna plným využitím vlastních výnosů a zapojením prostředků z fondů organizace. Podíl prostředků z příspěvku zřizovatele na celkovém financování organizace činí v hodnoceném roce 89,71 %, podíl prostředků z příspěvku zřizovatele na ONIV činí 55,25 %.

Organizace v roce 2019 rozpočtovala prostředky na třech paragrafech rozpočtové skladby.

Paragraf 3132 diagnostické ústavy:

Náklady organizace ve vykazovaném roce 2019 ve své provozní části (ostatní neinvestiční výdaje) jsou ovlivněny rostoucími cenami spotřebního materiálu (hygienické a úklidové prostředky, materiál na údržbu) a potravin.

Vlastní výnosy organizace jsou tvořeny převážně příspěvkem na úhradu péče (ošetřovným). Dále jsou vlastní výnosy tvořeny platbami za stravné od zaměstnanců, přijatou pojistnou náhradou od pojišťovny a ostatními příjmy. Ve výnosech jsou zobrazeny také neprofinancované odpisy roku a zapojení fondů organizace.

Na § 3148 jsou financována střediska výchovné péče, a to v Příbrami (ambulantní) a v Praze 4 – Modřanech (ambulantní + pobytové). Oba objekty má organizace v nájmu od příslušných městských částí, ve středisku v Příbrami jsou hrazeny dle nájemní smlouvy pouze náklady na energie a služby. Výnosy § 3148 jsou tvořeny příspěvkem zřizovatele, čerpaným finančním darem a výnosy z prodeje služeb (pobytové oddělení). Náklady na technické, hospodářské a ekonomické zázemí těchto pracovišť jsou účtovány na §3132.

Na § 3141 školní stravování jsou účtovány mzdové prostředky, zákonné odvody a FKSP pro školní jídelnu sídlící v hlavní budově organizace Na Dlouhé mezi 69/19. Vzhledem k obtížnému oddělení provozu jsou provozní náklady školní jídelny zahrnuty v § 3132.

Závazné ukazatele za organizaci NIV celkem, MP celkem, OON a limit počtu zaměstnanců, nebyly překročeny.

Závazky

Organizace vykazuje ke dni účetní závěrky pouze běžné krátkodobé závazky, a to:

- závazky z obchodních vztahů, jedná se o faktury došlé na počátku roku 2020
- dále organizace eviduje závazky vůči zaměstnancům a závazky ze sociálního a zdravotního pojištění, vážící se k výplatě mzdy za měsíc prosinec. Závazky ke státnímu rozpočtu jsou pouze jiné přímé daně – daň ze mzdy za prosinec.
- v krátkodobých závazcích jsou též účtovány dohadné účty pasivní – odhad spotřeby plynu, elektrické energie a vody za období od poslední fakturace do konce roku.
- vlastní peníze klientek
- výnosy příštích období – z příspěvku na úhradu péče. Žádný z evidovaných závazků není po splatnosti.

Pohledávky

Organizace vykazuje k datu účetní závěrky pouze krátkodobé pohledávky, a to:

314/ krátkodobé poskytnuté zálohy na energie

381/ náklady příštích období (předplatné, licence)

315/ jiné pohledávky z hl. činnosti (kauce k nájmu obj.Rakovského)

311/ pohledávky z příspěvků na úhradu péče (netto)

315/ vnitřní převody mezi účty organizace (FKSP – BÚ)

Podobně jako v předchozích letech největší zdroj pohledávek je z příspěvků na úhradu péče od zákonných zástupců (zákon 109/2002 Sb.). Na základě požadavku §65 Vyhl. 410/2009 Sb. byly vytvořeny opravné položky k pohledávkám po splatnosti. Organizace zohlednila princip významnosti a účtuje o tvorbě opravných položek k rozvahovému dni, tzn. 31.12. Mezi hlavní příčiny neuhrazení pohledávek patří neznámá aktuální bydliště rodičů, nepřebírání pošty rodiči u soudem nařízené obligatorní péče aj. Součástí upomínek o zaplacení dluhu je návrh splátkového kalendáře.

Tvorba a použití peněžních fondů

Fond reprodukce majetku:

Fond byl doplněn ze zlepšeného výsledku hospodaření roku 2018, se souhlasem zřizovatele doplnila organizace fond reprodukce majetku v souladu s §57 odst. 2) písm. d) zákona 218/2000 Sb., o prostředky rezervního fondu. Fond reprodukce majetku byl doplněn výnosem z prodeje dlouhodobého hmotného movitého majetku.

V roce 2019 organizace čerpala prostředky fondu reprodukce majetku:

- na investiční akci IZ 1/2018 – DÚ a SVP Praha 4 - Zateplení a výměna oken domu Na Dlouhé mezi 491/13 – SMVS 133V112000114“, spolufinancovanou ze státního rozpočtu v rámci programu 13311 Rozvoj a obnova materiálně technické základny speciálních škol a systému náhradní výchovné péče. Stavební úpravy byly kolaudovány 23.7.2019, kolaudační souhlas ze dne 25.7.2019, č.j.: P4/322957/19/OST/NADA

V roce 2019 organizace čerpala prostředky FRM (IZ č.3/2019 dÚ) na nákup dvou osobních automobilů v rámci centrálního nákupu státu – Rámcová dohoda na nákup osobních automobilů v rámci centrálního nákupu státu č.j. MF-14452/2018/1301-4.

Organizace nezískala dostatek finančních prostředků ke krytí odpisů dlouhodobého majetku. Na základě §66 odst. 8) Vyhl. 410/2009 Sb., byl fond reprodukce majetku snížen výsledkově o odpisy roku 2019.

Prostředky **fondu kulturních a sociálních potřeb** byly čerpány v souladu se zásadami pro čerpání a použití fondu a s rozpočtem na rok 2019. Fond je čerpán především na příspěvky zaměstnancům na stravování a příspěvek na penzijní připojištění.

Fond odměn byl v roce 2019 použit jako doplňkový zdroj k prostředkům na platy nad rámec poskytnuté dotace ze státního rozpočtu.

Rezervní fond ze zlepšeného hospodářského výsledku

Fond byl doplněn ze zlepšeného výsledku hospodaření roku 2018.

V souladu s §57 ods.3) zákona 218/2000 Sb., byl fond použit k úhradě potřeb nezajištěných výnosy, ke krytí ostatních běžných výdajů organizace. Použití rezervního fondu bylo rozpočtováno. Se souhlasem zřizovatele byl z prostředků rezervního fondu doplněn fond reprodukce majetku.

V rezervním fondu z ostatních titulů

V rezervním fondu z ostatních titulů jsou k 31. 12.2019 evidovány finanční příspěvky a dary od fyzických a právnických osob ve výši 113.422,-- Kč, jejich použití je plánováno v dalších letech. Z fondu bylo v roce 2019 čerpáno dle účelu vymezeného darovacími smlouvami v celkové výši 9.758,-- Kč, v rámci hlavní činnosti organizace.

Všechny peněžní fondy organizace jsou plně finančně kryty.

Vyhodnocení hospodářského výsledku

Hospodaření organizace v roce 2019 skončilo s nulovým hospodářským výsledkem.

Majetek, s nímž je zpracovatel příslušný hospodařit.

Veškerý majetek organizace je využíván k hlavní činnosti. Budova Na Dlouhé mezi 19, sídlo organizace je využívána zčásti pro administrativní účely, všechny ostatní objekty výhradně pro ubytování dětí, hlavní činnost.

Na výpisu z katastru nemovitostí, LV 439, KÚ Řevnice byla státní správou provedena změna v definici stavby na pozemku 972, Řevnice, č. p. 169 na stavbu občanské vybavenosti (k 17. 1.2019 ještě stavba k bydlení). Výměry na všech výpisech beze změn.

Řádná inventarizace majetku a závazků byla v organizaci provedena k 31. 12. 2019, v souladu s ustanovením §29 a §30 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví v platném znění a v souladu s Vyhláškou č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků. Nebyly zjištěny inventarizační rozdíly v porovnání s účetními stavby.

Organizace zvolila pro odepisování dlouhodobého majetku v souladu s ČUS č. 708 rovnoměrný způsob odpisování, předpokládaná doba používání je stanovena pro jednotlivé majetkové položky. Majetek byl odpisován dle odpisového plánu. V rámci inventarizace majetku k 31. 12. aktualizovala organizace odpisový plán (dle pokynu MŠMT čj. 21 815/2015), u 1 položky prodloužila dobu odpisování.

Vnější kontroly

V roce 2019 proběhly v organizaci vnější kontroly:

- pravidelné čtvrtletní prověrky dodržování ustanovení zákona 109/2002 Sb. prováděné Obvodním státním zastupitelstvím
- Veřejnosprávní kontrola Odboru kontroly, dozoru a auditu ve veřejné správě, MŠMT ČR; předmět kontroly: Hospodaření s majetkem a prostředky státního rozpočtu, přiměřenost a účinnost vnitřního kontrolního systému, kontrolované období: rok 2017 a 2018 a související

Vnitřní kontroly

Předběžné, průběžné a následné řídicí kontroly probíhají v organizaci v souladu se zákonem 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů a vnitřním předpisem, dle plánu řídicí a kontrolní činnosti.

Ve sledovaném roce nebyly zjištěny nedostatky v zajišťování hospodárného, efektivního a účelného využívání veřejných prostředků.